

Bütün ülkelerin
proleterleri birleşin!

Devrimin de, partinin de
güvencesi işçilerdir!

Karkêren hemû
welatan yekbîn!

İŞÇİNİN SESİ

Yıl:8, Sayı:206
23 Ağustos 1982

TÜRKİYE'NİN YAZGISI DEVRİMDİR

Aliye P. Atılğan

Son günlerdeki olaylar Türkiye kapitalizminin başının iyice dertte olduğunu gösteriyor. Cuntanın yeni Maliye Bakanı Kafaoglu peşpeşe verdiği demeçlerle, neredeyse, Türkiye'nin batmak üzere olduğunu açıkça itiraf etti: "Bankalar meselesi iki ayda halledilemezse hükümet istifa eder." "Bu öyle bir felâket ki, Türkiye'nin bütün bankaları batıyor." "Çok ağır bir miras devraldık. Onun altından kalkmaya çalışıyoruz." "Yardım isteyen şirketler üzerimize geliyor. Devrilecek şekildedir."

Kafaoglu'nun bu sözleri, "Özalci" basının iddia ettiği gibi yalnızca eski Maliye Bakanını yıpratma amacıyla söylenmiş sözler olamaz. Bu sözler, bir gerçeği yansıtıyor: Finans kapitalin çıkarlarını en tutarlı savunan 24 Ocak kararları iki yıldır uygulandığı halde, istedikleri noktaya varamadılar, kapitalizmi kurtarma yolunda pek yol alamadılar. Bunun yanısıra bir de kendilerini 24 Ocak kararlarının uygulanamaz olduğu bir siyasal ortamda buldular!

Kastelli, Güney Sanayi, Asil Çelik büyük olaylardır. Hergün gazetelerde okuyoruz. Kapanan, üretime aravere, "kurtarılması için başvuran" fabrikaların, şirketlerin, holdinglerin ardı arkası kesilmiyor. İki yıllık azgın faşizm payandasına, işçilerin, emekçilerin iliklerine kadar sömürmelerine, ezilmelerine karşın Türkiye kapitalizmi bir türlü nefes alamıyor.

Özal'ın alternatif diye Türkiye finans kapitaline sunduğu ekonomik program 2 yıldır faşist cuntanın sağladığı "kendine en uygun şemsiye" altında uygulandı. Ancak, Türkiye finans kapitalinin dayandığı güçsüz ekonomik temelde bu yol fırtınalarla dolu bir yoldur. Özal bunu açıkça dile getiriyor. Bu olaylar normal olaylardır, büyütme-yelim, diyor. "Sanayi yıllardır kafi derecede desteklenmiştir. Bundan sonra sistemin daha iyi hale getirilmesi düşünülmüyorsa, sanayii rekabete açma zorunluluğu vardır." Batan batar, dış pazarda sata-

bilecek kadar iyi mal üreten, bunalıma dayanabilen kalır diyor.

Özal hâlâ 24 Ocak siyasetini savunuyor. Ancak 24 Ocak'ın fırtınalı yolunu Türkiye kapitalizmi kaldıramıyor.

24 Ocak kararlarıyla iki yıldır kuzu gibi geçinen cuntanın, bu programı uygulamayı sürdürememesinin nedeni, programa karşı oluşu değil, bu yolun getireceği patlamalardan "haklı olarak" umacı gibi korkmasıdır. Faşist cunta Özal'ı görevden aldı ama öte yandan da 24 Ocak kararlarından kolay vazge-

çemiyor. Ortacı bir yol izliyor.

Özal, bu "ortacı" ama sonuçlarıyla, kısa erimli çıkarları tercih anlamına gelecek, "yeni politikaya" ateş püskürüyor. *Tercüman* yazarının "24 Ocak kararlarını değiştirecekler mi" yolundaki sorusunu, "bana ekonomik programda, bir takım köklü değişiklikler, bazı sanayicileri kurtarmak için köklü değişiklikler yapılması düşünüyor gibi geliyor" diyerek yanıtlıyor. Ve ekliyor: "Bu programın ana prensiplerinde, felsefesinde, temelinde değişiklik yapılamaz. Çünkü alternatifi yoktur. Gayet samimi söylüyorum. Önümüzdeki 2-3 yıl içinde alternatifi yoktur. Bir alternatifi vardır gerekçesiyle gider hafif değişimleri büyük değişimlere haline getirilirse çok sıkıntıya düşebiliriz." Özal ayrıca Türkiye için bugün 24 Ocak kararlarının tek alternatifinin "Doğu bloku sistemi", yani sosyalizm olduğunu söylüyor.

Biz de tam bu alternatif için savaşıyoruz. Bugün Türkiye'de Özal'a karşı Kafaoglu'nu savunmakla "ilerici" olduklarını sananlar yanılıyorlar. Bugün ilerici olabilmek için Özal'ın siyasetine karşı, devrimi savunmaktan başka geçerli yol yoktur.

"Türkiye'deki bunalım öylesine derindir ki, bunu ancak işçi sınıfının öncülüğünde sosyalizme açılan ileri demokratik halk devrimi çözebilir. Türkiye'nin yazgısı devrimdir. Faşizm bu yolu tıkayamayacaktır." (*TKP II. Leninciler Konferansı Kararları*, s.31)

Bütün ülkelerin
proleterleri birlesin!

İŞÇİNİN SESİ

Yıl:8, Sayı:206
23 Ağustos 1982

Masrafı: 50p ■ Yıllık abone: 15 pound ■ Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir ■ Yazisma adresi: 29 Parkfield Street, London, N1, England ■ Baskı: Morning Litho Printers Ltd. (TU) ■ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulundadır. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

OKURLARIMIZ YAZIYOR

Yeni parti hazırlıkları

Değerli yoldaşlar,
Türkiye'den gelen bir arkadaşım anlatıklarını iletmek istiyorum:

1. Geniş tabanlı yeni bir parti kurma hazırlıkları varmış. AP ve CHP'den kişiler, sivil ve askerler bu partiyi kuracaklarmış. Parti başkanlığına muhtemelen geçen yıl emekli olan, eski Mamak komutanlarından, tanınmış bir general getirilecekmış. Çavuşoğlu'nun Güneş gazetesi de bu partinin organı olacaktı.

2. Anka Ajansında anlaşmazlık ciddi boyutlardaymış. Müşerref Hekimoğlu ve şimdiki yazı işleri müdürü, daha çok cunta yanlısı bir tutuma kayıyorlarmış. Son zamanlarda bazıları işten atılmış. Yenileri de ya atılacak, ya ayrılacaktı. Ayrılanlar yeni ajans kuracaklarmış.

3. Bu arada, Anayasa'nın bazı maddelerini, Anka ajansından biri çalmış.

Olay şöyle olmuş: Anka muhabiri bazı maddeleri çalmış. Anka haberi gazetelere

İÇİNDEKİLER

Türkiye'nin yazgısı devrimdir	
Aliye P. Atılgan	1
Okurlarımız yazıyor	2
Haberler	3
İşçi mizahı	3
Kadrolar sorununa bakış	
Aydın Arıtman	4
Gerçek demokratlık ve anayasa savaşı	5
Zafer için zorlukların üstesinden gelen kadrolar gerek	6
ÇEK-AL: TKP davası iddianamesi	7
Başkaldırı ruhu yayılıyor ..	13
Paris'te gösteri	13
İdamları protesto ettik ..	13
Yaz taarruzunda emek eğitiminden geçiyoruz ...	14
Yolumuza çıkan engelleri süpüre süpüre devrim yolunu açıyoruz ..	14
Faşist diktatörlüğe özveri yok	15
Hazırlan kavgaya	15
Mannheim İşçiler Birliği genel kurulu yapıldı	16
Anama mektup	17
Çocuk gözüyle	18

geçmiş. *Tercüman* haberi aldıktan, bu arada haber tüm gazetelere başlık olduktan yarım saat sonra sıkıyönetim emriyle yasaklama gelmiş. Haber böylece, hiçbir gazetedede çıkmamış.

K.S.
Almanya

Gazetemiz yaygınlaşıyor

Selam *İşçinin Sesi*'ne Değerli yoldaşlar, Yayınlarınızı ve *İşçinin Sesi* gazetesini büyük bir ilgiyle okuyorum. Gazetenin bugünkü ortamda büyük bir önemi var. Çünkü *İşçinin Sesi* bugünkü siyasi gazeteler içerisinde Marksizm-Leninizmi, doğru savunan tek gazetedir. Yalnızca o bize Leninizmin ışıklı yolunu göstermektedir.

İşçinin Sesi Hamburg şehrinde ilk olarak beş altı kişiyle dağıtımına başlamıştı. Diğer siyasetler ise daha geniş dağıtım yapıyordu. *İşçinin Sesi* diye bir gazeteyi ben ilk olarak görüyordum. Neyin nesi olduğunu bilmiyordum. Bildiğim tek şey vardı, öyle öğretmişlerdi: TKP sosyal faşistleri. *İşçinin Sesi* neyin nesidir diye sormaya başladığımızda, bize sosyal faşist olarak tanıttılar.

Tabii ki bunu duyar duymaz gazeteye ve onun dağıtı-

mını yapan o günkü yoldaşlara düşman gözüyle bakmaya başladık.

Bu, o dönem teori yetersizliğimizin, bilincimizin olmayışının bir ürünüydü. Fakat *İşçinin Sesi*'ni okuyup, eski düşüncemle karşılaştırdım ki, gerçek Marksizm-Leninizm ideolojisini savunuyor. Şimdi daha iyi anlıyorum. *İşçinin Sesi*'ni bize neden kötü göstermişler. Ama aynı zamanda pratik gösteriyor ki, *İşçinin Sesi* burada olduğu gibi, girdiği, ulaştığı her yerde sağ ve 'sol' oportünistlere, küçük burjuva siyasetçilerine büyük darbeler indirmekte, onların tabanındaki iyi niyetli unsurları kendi safına çekebilmektedir. Bunu *İşçinin Sesi*'nin savunduğu doğru ideolojiye borçluyuz.

Şimdi Hamburg'da o beşler kat kat arttı, gazetemiz yüzlere beşyüzlere uzanmaktadır.

Bizler Marksizmin-Leninizmin yenilmez ideolojisine güveniyoruz ve bu yenilmez ideolojisiyle devrim kaçınılmazının, devrim sahtekârlarının üzerine üzerine gidiyoruz ve burjuvaziye korku salıyoruz. Faşizmi ininde geberteceğiz!

Yaşasın ileri demokratik halk devrimi!

A.D.
Hamburg

HABERLER

Filistin halkının yanında Türkiyeli devrimciler de can verdi

İsrail'in Filistin halkına karşı giriştiği son saldırıda, birçok devrimci hareketten Türkiyeli devrimciler de Filistin halkıyla omuz omuza savaşırken can verdi. TKEP'den şehit düşen Mustafa Çetiner, Ahmet Eyüp Ayar ve İmam Ateş, bu enternasyonalist dayanışmanın somut örneğidir. Bu konuya ilişkin olarak Avrupa'daki TKEP taraftarlarının yayınladığı bildiride özetle şöyle deniyor:

"Saldırgan İsrail siyonistlerinin, Filistin halkına karşı giriştiği 'işgal ve soykırım' hareketi Filistinli emekçilerin

ölüm kalım mücadelesiyle karşılık gördü. Savaşta büyük kayıp veren siyonistler daha da hırçınlaşarak kadın, çocuk, genç, ihtiyar demeden Filistinlileri katlettiler. Binlerce insanın öldüğü, binlerce insanın sakatlandığı bu tabloyu emperyalizm bölgeye sergiledi.

"Partimiz savaşçıları ve çeşitli uluslardan ilericiler, devrimciler, komünistler bu savaşta İsrail siyonizmine ve emperyalizme karşı birleşerek savaştılar. Enternasyonalin en bariz örneği bölgede yaşatıldı.

"Partimiz savaşçıları her dönemde Filistin halkıyla bir-

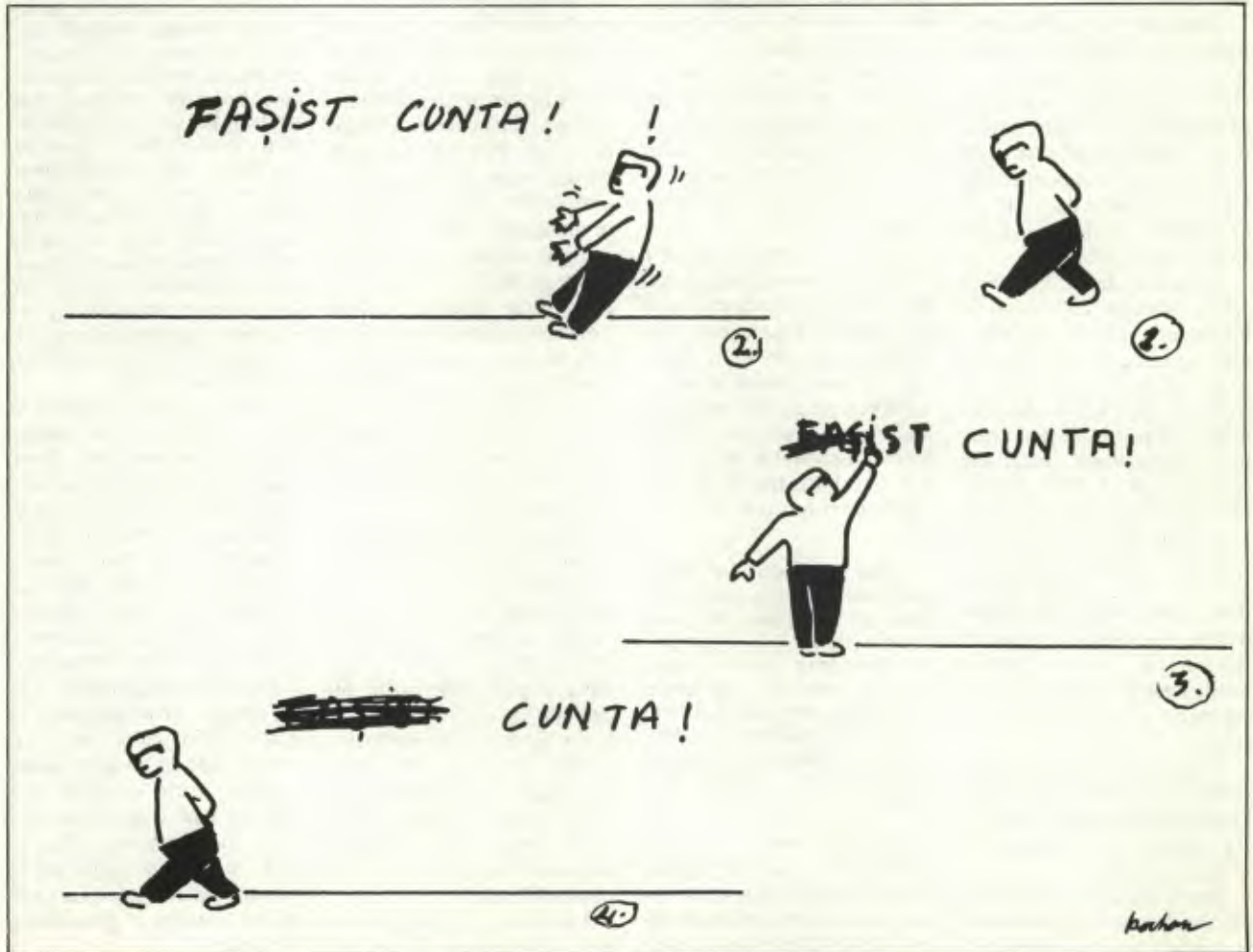
likte, emperyalizme ve siyonizme karşı mücadele verdiler. Enternasyonal dayanışmanın canlı örneklerini Filistin halkıyla birlikte omuz omuza yaşattılar.

"Nebatiye kasabası ve Arnon Kalesi savaşın ve direnişin, en yoğun biçimde yaşandığı bir bölgedir. İsrail sınırında bulunan Nebatiye ve Arnon Kalesi'nde partimiz savaşçılarının üstlendiği bu stratejik bölgede yoldaşlarımız günlerce süren kara ve hava saldırılarına karşın ellerinde bulundurdukları mevzileri terk etmeyerek son nefes-

lerine kadar çarpıştılar ve Filistin halkıyla kucak kucağa şehit düştüler. Kürt, Türk ve Arap devrimcileri kader birliği yaparak hayatlarını Filistin emekçilerine adadılar.

"Partimiz savaşçılarından Mustafa Çetiner, İmam Ateş ve Ahmet Eyüp Ayar yoldaşlar özgürlük, bağımsızlık ve ulusların kendi kaderini tayin hakkı uğruna Filistin topraklarında şehit düştüler. Yoldaşlar son olarak 'Kahrolsun siyonizm, Kahrolsun emperyalizm, Yaşasın halkların kurtuluş mücadelesi' sloganlarıyla yaşama veda ettiler."

İŞÇİ MİZAHİ

Kadrolar sorununa bakış

Toplum ve dünyayı değiştirmek isteyenlerin en başta kendilerinin değişmesi gerekir.

Aydın Arıtman

Kadrolar sonucu belirleyecektir, diyoruz. Bu doğru partimizin kadrolar konusunda temel belgisi oldu. Bir başka deyişle bu belge, partimizin kadrolar konusundaki tutumunun bir ifadesidir ve her belge gibi bunun da derin bir anlamı vardır. Biz komünistler, partinin her düzeydeki yöneticileri, bu doğruyu basit bir biçimde yinelemekten çok onun içeriğini doğru kavramalıyız. Ters durumda, bu belge söylenmiş güzel sözlerden öteye gidemez.

Devrimi gerçekleştirebilmek, onu sürdürebilmek, komünizmi kurmak kadro işi. Öyle bir kadro ki, sınıf savaşımının mantığını kavramış, Marksizm-Leninizmle donanmış ve deneyimli. İşte bu, bizim, bugün de, yarın da, her zaman gereksinim duyduğumuz kadrodur.

Sonucu kadrolar belirleyecekse, siyasal çalışmamızın her anında parti militanlarının yetkinleşip gelişmesine özen göstermeliyiz. Ya da şöyle diyebiliriz: Sonucu belirleyecek kadro sayısını artırmak vazgeçilmez hedefimiz olmalıdır. Komünist partisinin sonul amacı komünizmi kurmaktır. Onun varoluş nedeni bu olduğuna göre bugünle yarının görevleri arasındaki canlı bağı her zaman doğru özümsemek gerekir. Böylesi bir anlayışın partimizde egemen kılınması geleceğimizin en büyük güvencesidir.

Toplum ve dünyayı değiştirmek isteyenlerin en başta kendilerinin değişmesi gerekir. Bu değişim öyle bir gecede gerçekleşmiyor.

İnsan değişime uğrarken, öte yandan bu değişime karşı farkında olmadan direnebil-

mektedir. Çünkü yaşadığı toplumun yarattığı alışkanlıkları, kafasının derinliklerindeki eski düşüncelerinin kalıntılarını bir anda atamıyor. Bütün bunları giderebilmenin yolu disiplinli, planlı bir eğitim yapmaktır. İyi bir kadro, iyi bir komünist olabilmek için var gücümüzle çalışmamız gerekmektedir.

Lenin, komünistler okyanusta birer yağmur damlasıdır, der. Ülkemizde komünist partisi eskidir, ama partinin başını tutmuş olan oportünistler güçlü bir komünist geleneğin yerleşmesini engellemişlerdir. Ülkemizde komünist hareket Lenincilerin oportünizme karşı aktif savaş başını girmesiyle yeni yeni biçimlenmektedir. Bu boş bir övünme değildir, gerçeğin ta kendisidir. Biz dünyaya tepeden bakanlardan değiliz, ama bulunduğumuz yerin de bilincindeyiz.

Parti, genelinde kadrolar örgütüdür. Ama özel olarak, bir de bunun yanında, sınıf savaşımının tersten esen sert fırtınalarında partinin eğilim bükülmeden yoluna devamını sağlayan, onun omurgası olan ana parti kadrosu vardır. Bunu "Dönemler ve Kadrolar" başlıklı yazısında Yürüköglü yoldaşımız çok iyi anlatıyor:

"Her partinin bir kalıcı kadrosu, çekirdeği vardır. Bu çekirdek bir yılda, iki yılda ortaya çıkmaz. On yıllar içinde, kavganın içinde ortaya çıkıyor. Bir de çekirdeğin çevresinde yine parti kadrosu (çevresel partilileri kastetmiyorum — yine parti militanı kadrolar) var." (İşçinin Sesi s:200)

Kadrolar sınıf savaşımının genel gidişi içindeki değişiklikleri anında algılayabilmelidir, olaylar karşısında şaşırmasınlar. Birinci iki düzeyde

ele alırsak, onun en üst düzeyi olan ideolojiyi içermiş kadronun, toplumsal psikolojideki gerilemelerden etkilenmemesi gerekir. Olması gereken budur. Ama pratikte, olması gerekenle varolan durum arasında çelişkiler çıkabilmektedir. Özellikle içinde bulunduğumuz gerici koşullarında, toplumsal psikolojideki gerilemeler kadrolar üzerinde yansımaları göstermektedir. Bu yansıma iki düzeyde ortaya çıkmaktadır.

Birincisi, yığınlardaki psikoloji bazı kadroları sarsmakta, deyim yerindeyse eritmekte, giderek aktif çalışmaktan uzaklaştırmakta, ya da pasif bir görünüme içine sokmaktadır. Bununla birlikte, bunlar hiçbir zaman örgüte, devrimci harekete düşman olmamaktadır. Bu, üzerinde dikkatle durulması gereken bir durumdur. Bizim böyle eğilimlere örgüt içinde ödün vermememiz gerekir, ama bu eğilimlere kapılmış kişileri düşman da etmememiz gerekir. Böylelerini yeniden kazanmak, içinde buldukları ortamdan kurtarmak için yoğun çaba harcamalıyız. Çabalarımız sonucunda, kısa vadede düzelmeseler bile, böylelerinin ileride devrimci savaşıma katılma olasılıkları yüksektir.

İkinci kategoridekiler ise, örgütten, devrimci hareketten uzaklaşmalarına sınırsız teorik kılıflar hazırlayanlardır. Bunlar en başta kendilerine olan saygıyı, güveni yitirerek, bunu örgüte güvensizlik biçiminde yansıtmak isteyenlerdir. Sonunda tavırları düşmanlık çizgisine dek varır. İşte örgüt olarak bizim böylelerine karşı tutumumuz kesindir. Örgütün bu tip öğelerden arınması için özel dikkat gösterebilmeliyiz.

Devrimi gerçekleştirebilmek, komünizme ilerleyebil-

mek için, her koşulda savaşımı kesintisiz sürdürecektir, partimize layık, devrimin kadroları olabilmek ve böyle kadroları yaratabilmek için gereken herşeyi yapmalıyız. Aksi takdirde tarihsel misyonumuzu yerine getiremeyiz.

"Kapitalizmi yenmek için, önder, komünist parti ile sınıf, proletarya ve yığın, yani emekçilerin ve sömürülenlerin tümü arasında daha doğru karşılıklı ilişkilere gerek vardır. Yalnız komünist parti, eğer gerçekten devrimci sınıfın öncüsü ise, bu sınıfın tüm en iyi temsilcilerini saflarında görüyorsa, çetin devrim savaşımında yetişmiş ve çelikleşmiş, tamamen bilinçli, davaya yürekten bağlı komünistlerden meydana geliyorsa, eğer bu parti, sınıfının tüm yaşamı ile ve sınıfı yoluyla, tüm sömürülenler yığını ile çözümlenmiş bağlarla bağlanmasını ve bu sınıfa ve bu yığına tam bir güven vermesini bilmişse ancak böyle bir parti, kapitalizmin bütün güçlerine karşı verilen en acımasız, en keskin ve son savaşımında proletaryaya önderlik edebilecek yetenektedir." (Lenin, *İşçi Sınıfı Üzerine*, s.392)

Kadro sorununun diğer bir yönü ise, kadroların doğru, rasyonel kullanımınıdır. Ters durumda parti çalışmasında verim düşebilir. Bu konuda TKP-İşçinin Sesi'nin bütünüyle doğru bir kadro politikası vardır. Böyle olmakla birlikte, bu, yine de ağırlıklı olarak üzerinde durulması gereken önemli bir konudur.

Önümüzdeki günlerde nesnel ortamın hızla değişebilirliğine ilişkin ciddi belirtiler vardır. Bize düşen görev önümüzdeki zorlu savaşıma bugünden hazırlanmak, kadroların kapasitelerini yükseltmek ve tümüyle örgüt çalışmasına, devrim savaşına yanıtıma ustalığını gösterebilmektedir.

G rçek demokratlık v anayasa savaşı

Demokratik anayasa kavgası devrime bağlanmalıdır

Faşist cuntanın gelişiyle tüm demokratik haklar bir çırpıda yok edildi. Birçok aşırı gerici yasa halkımıza dayatıldı. Faşist diktatörlük, anayasayı da referandumda halka zorla, baskı yoluyla kabul ettirmeye (!) çalışıyor. Anti-faşist güçler, anayasaya karşı güçlü bir biçimde savaşırlarsa, anayasayı halkımıza iyi sergileyebilirsek cuntanın bu dayatmaları çıkmaza girecektir.

Bu savaşta, "gerici anayasaya hayır" demek yeterli değildir. Komünistler, demokratik anayasa kavgasını, aktif çoğunluğun katıldığı yığınsal bir savaşıma dönüştürmeli, demokratik devlet şiarını yükseltmeli, anayasa kavgasını devrim savaşımıyla birleştirmelidirler.

Yürükoğlu yoldaş, 181-182 sayılı *İşçinin Sesi*'nde yayınlanan Ölmüş Atı Kırbacılayanlar yazısında, "gerici anayasaya karşı savaş ana halkalardan biri olmuştur" diyor ve şöyle yazıyordu:

"Anayasa devletin örgütlenme biçiminin belgesidir. Bu nedenle çıkartılmak istenen gerici anayasaya karşı savaş faşist diktatörlüğe karşı savaşın bugünkü aşamasında ana halkalardan birisi olmuştur. Önemi giderek artacaktır. Çünkü gerici anayasa girişimine karşı savaş cuntanın bugüne dek yaptıklarına ve bundan sonra yapmak istediklerine karşı, onun tüm sistemine karşı savaş demektir. Faşizmin kurumlaşmasını önlemek, emekçi halkın cuntaya karşı savaş cephesini kurabilmek ve işçi sınıfını hem kendinin hem tüm emekçilerin haklarını savunduğu bir demokrasi kavgasında eğitmek için bu savaş başarıyla örgütlemek gerekiyor."

Bu savaşta başarıyla örgütleyebilmek için gerici anayasaya karşı tutumumuzu halka ulaştırmalı, cuntaya karşı gerçek demokratik anayasayı savunmalı, yığınların arasında bu yönde güçlü bir propaganda yapmalıyız.

Faşist cuntanın gerici anayasa taslağını egemen sınıf kendi içinde tartıştı. Burjuva yazarlar bile bu anayasanın toplumsal muhalefeti ayağa kaldırdığını görüyorlar. Bu korkuyla burjuva yazarlar, liberaller faşist anayasanın toplumsal psikolojiye göre ayarlanmasını istiyorlar. Onlar ne kadar eleştiride bulunurlarsa bulunsunlar, özünde halka "evet" dedirtmeye çalışıyorlar. İşçi sınıfı ve emekçi halkımız "gerici anayasaya hayır" yanıtını vermekle en büyük "eleştiri"yi yapmış olmaktadır.

Menşevikler de sözüm ona anayasaya hayır savaşımı (!) açtılar. Ama bu savaşta reformist temelde yürütüyorlar. Komünist partisi işçi sınıfı ve emekçi halkımıza, gerçek bir demokratik anayasanın tek güvencesinin devrim olduğunun propagandasını yapmadıkça, devrim utkuya ulaşamaz. Menşevikler, reformist anlayışlarıyla, burjuvaziden onun sınırları içinde demokratik bir anayasa koparmaya çalışıyorlar. Tekel-dışı burjuvazinin, liberallerin "gerçekçi" demokrasi anlayışıyla, 1961 Anayasası'nın yırtılmasına karşı çıkanlarla demokratik savaşımı birleştirmeye çalışıyorlar.

İsveç'te yayınlanan *Radyolardan Haberler* bülteninde (sayı: 28) *TKP'nin Sesi*'nden aktarılan "Halkoyuna nasıl hazırlanmalı?" adlı yazıda şöyle deniyor:

"Pekçok ilerici güç 1961 Anayasası'nın yırtılmasına karşı olduğunu, demokratik bir anayasadan yana olduklarını açıklamışlardır. Cunta bunu bildiği içindir ki, anayasa oylamasında zorbalığa başvuracaktır. 1961 Anayasası'nı yırtan cunta, silaha güveniyorsa, zorbalığa güveniyorsa, 1961 Anayasası'nı savunanlar, demokratik bir anayasayı savunanlar birliklerine güvenmelidir. Bir *Anayasa Cephesi*'nde güçler birleştirilmelidir. TKP Merkez

Komitesi Mayıs Plenumu'nda da belirttiği gibi, cuntanın referandumundan hayır sonucu alınabilir. Böyle bir potansiyel vardır."

Yani, özetlersek, Menşevikler liberallerle, CHP'yle oluşturulacak bir "demokrasi" (!) cephesi örgütlemeye çalışıyorlar. Cuntayı devrim yoluyla yıkmak için, gerçekten demokratik bir anayasa için savaşımı bir kez daha rafa kaldırıyorlar.

Lenin reformculara karşı, burjuva demokrasisi gevezeliklerinin iç yüzünü şöyle açıklıyor:

"Anayasa nedir? Üstünde insan hakları yazılı bir kağıt parçası. Bu hakların gerçekten tanınmasının güvencesi nedir? Bu güvence, bu hakların bilincine ulaşmış ve onları kazanabilecek halk sınıflarının gücünde yatıyor. Sözlerin bizi aldatmasına izin vermeyelim. O yalnızca burjuva demokrasisinin gevezelerine yakıştır. Hiçbir zaman unutmayalım ki, güç, yalnız savaşta zaferle kanıtlanıyor... Hiçbir şey bu tür vaatler ve sözlerden daha sahte olamaz. Gururla söyleyebiliriz ki Rusya proletaryası hem kaba güce hem de liberal anayasa tekerlemelerine karşı savaşta olgunlaşmıştır." (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.9, s.461)

Bizim menşevikler ise liberal anayasa tekerlemelerine pek meraklıdır. İşçi sınıfının savaşımını burjuva sınırlarına hapsederek, 1961 Anayasası denen kağıt parçası temelinde liberallerle, tekel-dışı burjuvaziyle birleşmeyi amaçlıyorlar. Birleşsinler, batağın içine tam batsınlar. TKP-İşçinin Sesi omuzlarına yüklenen görevi yerine getir-

mekten geri kalmayacaktır. Lenin, demokratik savaşımı alışkın olarak şöyle diyor:

"Demokratik hakların kullanımının pratik geçerliliğinin olmadığını, onların da çok sınırlı olabileceğini söylemek, bu haklar için ivedi ve en kararlı bir biçimde savaş yürütmek anlamına gelmez, ama bu istemler reformist bir biçimde değil, devrimci bir biçimde formüle edilmelidir... Burjuva legalitesinin sınırları dışına çıkılmamalıdır. Onları kırıp geçmeli, parlamento demecilerinin sözlü protestoların dışına taşmalı, yığınları kararlı eyleme çekmeli, herbir demokratik istem için savaşım, burjuvaziye yok etme, örneğin, burjuvaziye mülksüzleştirilecek sosyalist devrime kadar geliştirilmeli ve yoğunlaştırılmalıdır." (Lenin, c.22, s.145)

Demek ki komünistler demokratik savaşımı en kararlı biçimde yükseltirler, ama faşist cuntaya karşı reformcu istemler biçiminde değil! Gerçekten demokratik bir anayasa hedeflemek, bunu emekçi yığınlara benimsetmek, bunun kavgasını vermek, cuntayı yıkmakla, devrimi yapmakla bağlıdır. Komünistler, anayasa kavgasında da en ileri belgilerle çalışmaktadırlar. Menşevikler, attıkları belgilerle, demokratik anayasa çerçevesini tekel-dışı burjuvazinin istemleri doğrultusunda boğmaya çalışıyorlar. Faşist cuntanın gerici anayasasına karşı demokratik anayasa kavgası devrime bağlanmalıdır.

Komünistlerin gerçek, tutarlı demokrasi savaşımı cuntaya korku salacaktır.

Kerim Kandemir
Fransa

Zaf r için zorlukların üstesind n gelen kadrolar gerek

Faşist diktatörlüğün ülkede görülmedik derecede terör uyguladığı bir dönemde, dönemin koşullarına uygun çalışmak büyük önem taşıyor.

Faşist cunta, azgın terörünü yoğun bir Atatürkçülük kampanyasıyla besliyor, ideolojik beyin yıkama politikası uyguluyor. Yığınların içine dalmak, cuntanın beyin yıkama politikasına karşı faşist diktatörlüğün devrimle yıkılması doğrultusunda propaganda yaparak yığınları harekete geçirmek, bugünkü koşulların bize yüklediği en önemli görevlerden biridir.

Devrimci durumun bastırıldığı, ülkede koyu bir gericiliğin yaşandığı, yığınlarda dağınık bir geri çekilmenin olduğu bu dönemde, komünistlerin izlemesi gereken taktik, geri çekilmeyi önce düzenli ve örgütlü duruma getirip durdurmak, bunun yanında, gelecekte şiddetli siyasal savaşların yaşanacağı dönemlere yığınları hazırlamak olmalıdır. Partimizin II. Leninciler Konferansı, bugünkü koşullarda izlememiz gereken taktiği şöyle belirliyor:

"... Birincisi, devrimci duruma yol açan ekonomik-toplumsal bunalım sürmektedir. Bunalımın devrim yolunuyla çözümü, faşist iktidarın devrim yoluyla alaşağı edilmesi zorunluluğu geçerliliğini korumaktadır. Karşı-devrim bunalımı çözemediği sürece, bastırılan devrimci durumun daha büyük bir güle fişkırtması kaçınılmazdır. İkincisi, bugün Türkiye'de karşı-devrim egemen olmuştur. Burjuvazi, işçi sınıfına ve tüm emekçilere karşı görülmedik bir vahşetle saldırmaktadır.

"Bu koşulların birincisi, faşist diktatörlüğün devrimci savaşımını sosyalizme açılan ileri demokratik halk devrimi savaşımıyla bağlamayı, devrim propagandasını yoğun olarak sürdürmeyi, devrimci enerji birikimini hızlandırmayı gerektiriyor. İkincisi, faşist diktatörlüğün devrimle yerle bir edilmesi sava-

şımının bugün savunma aşamasında olduğunu belirliyor." (TKP II. Leninciler Konferansı, Tezler)

Faşist cunta güçsüz bir ekonomik taban üzerinde durmaktadır. Bu nedenle işçi ve emekçilerin yaşam düzeyinde, geçtiğimiz yıllara oranla çok daha hızlı düşüş görülmekte, deyim yerindeyse açlık ve kıtlık dönemi yaşanmaktadır. Yığınlardaki bu çok hızlı yoksullaşmanın getirdiği öfke ve hoşnutsuzluk, doğru ve sağlam bir taktikle beslenen güçlü bir propagandayla iktidar için öfkeye dönüştürülebilir.

Ne var ki, genel olarak toplumsal psikolojide geriye kayış söz konusudur. Yığınlardaki yılgınlık, söz konusu öfkeyi, sokağa dökmeyi önemli ölçüde engelliyor. Bu durumda ne yapılmalıdır? Yürükoğlu yoldaş konuyu güzel açıklamıştır.

"Partinin propaganda ve ajitasyonunda, yığın çalışmasında sınıf ve toplum psikolojisini dikkate almak gerekir. Belgilerin ve taktiklerin belirlenişinde bunun önemli bir yeri vardır. Ancak, bir noktayı da hiçbir yanlış anlamaya yer vermeyecek biçimde işaret edelim. Komünist partisi, siyasal tutumunu, siyasetini sınıf ve toplum psikolojisine bakarak çizmez, çizmemelidir. Bunun iki temel nedeni vardır. Bir kez, yığınların psikolojisi oynak, değişken ve kolay ölçülemez bir şeydir. Partinin siyasal tutumu toplum psikolojisine değil, ülkenin içinde bulunduğu tüm koşulların bilimsel çözümlemesine dayanmak zorundadır..." (Propaganda ve Ajitasyonun Güncel Sorunları, s.25-26)

Kitap, 1980 Ağustos'unda, yani darbe öncesi yazılmıştır. O tarihten bu yana Türkiye'de önemli değişiklikler oldu. Ne ki kitapta işlenen fikirler geçerliliğini bugün de koruyor. Faşist diktatörlük, kitabı çok tehlikeli bulmuş olacak

ki, Evren ağzıyla korkusunu dile getirmeyi ihmal etmedi. Bu da, görmeyen göze gözlük, duymayan kulaklara davul-zurna olsun: Düşman bizden korkuyor, partimizden korkuyor!

Geçtiğimiz günlerde, *Hürriyet* gazetesi, yedi ilde, yedi ayrı işçi ile asgari ücret konusunda anket yapmış. Yapılan ankette işçiler "bize asgari ücretten bahsetmeyin, cinler tepemize geliyor" diyorlar. Önümüzdeki günlerde yeni yeni gelişmelere sahne olacak Türkiye'de, tavrımızı neye göre belirleyeceğiz? II. Konferans, yapılması gerekenleri şöyle saptıyor:

"Halk yığınlarındaki dağınık geri çekilmeyi önce düzenli duruma sokmak ve durdurmak, giderek onları yeniden açık yığınsal savaşıma çekmek, onların somut ekonomik-siyasal istemlerinden kalkan ve bu istemleri faşist cuntanın devrimle yıkılmasına bağlayan bir yığın çalışmasıyla olanaklıdır. Bu, oportünistlerin yaptığı gibi siyasal tutumumuzun yığın psikolojisine bağımlı kılınması anlamına gelmez. Cunta yıkılsın belgisi yanlıştır, iş, toprak, özgürlük belgisini yükseltmek gereklidir" görüşü, oportünist siyasetin bu dönemdeki anlatımıdır." (TKP II. Leninciler Konferansı, Yığın Çalışması)

Görüldüğü gibi, gerçek devrimciliğin ölçütü cuntaya karşı alınan tavırda belirleniyor. İşçi sınıfımız, tüm demokratik haklarını gaspeden faşist diktatörlüğü yıkma savaşımı geçici reformlarla köreltmeye çalışan menşevik asalakları tanımalıdır. En küçük demokratik hakkın alınabilmesinin bile gelip iktidar sorununda düğümlendiği bir ülkede, savaşımı geçici ve sınırlı birtakım haklar elde etmekle sınırlayanlar devrimci değil, reformisttirler. Bu nedenle "pembe hayallerini" Türkiye'de hayata geçirebilmelerine ne yazık ki(!) olanak yoktur.

Sorunlar bizim açımızdan da karmaşık ve zor yanlar taşımaktadır. Ancak, ne denli güç ve ne denli karmaşık olursa olsun, üstesinden gelinmeyecek demek değildir. Asıl sorun, zorlukların üstesinden gelebilecek, her dönem ve her koşul altında savaşı sürdürebilecek öncü kadrolar olabilmektir. Yığınların kendilerine öncülük edecek, bu kahrolası düzeni yerle bir etmeye niyetli ve yorulmaz kadroları beklediği dönemde, "yeni keşifler" amacıyla eve kapanmaya, bu onurlu ve tarihsel savaşı bırakıp gitmeye olanak yoktur. Yüreğimizi sağlam, kafamızı berrak bir şekilde yığınların içine dalmalıyız. Başka türlü kurtuluş yolu yoktur. Yığınlar neredeyse biz de oradayız!

"Faşist diktatörlük her yönden işçinin, emekçinin üzerine çöküyor. Terör, beyin yıkama, hepsini kullanıyor. Bu durum inançsızlığı besliyor. 'Bu iş olmayacak!' 'Olmayacak duaya amin demeyelim!', 'Kendi gemisini kurtaran kaptandır!'

"Türkiye'nin bugünkü ortamında en olmayacak dua, 'kendi gemisini kurtarmaktır'. Bunalımdan, savaştan kaçış yoktur. Bu öyle derin, öyle keskin bir sınıf savaşı ki, evine kapananı evinde, deliğe tıklanı deliğinde gelip bulacaktır.

"Türkiye'nin bugünkü ortamında en olmayacak dua, bu iktidarın uzun sürmesidir. Her çeşit demokratik örtüyü kenara itmiş, her çeşit özgürlüğü yoketmiş bu faşist diktatörlük, derin ekonomik-toplumsal bunalımı çözememiştir, çözemeyecektir. Tersine, durum daha da ağırlaşıyor. Devrimci durum daha büyük bir şiddetle patlayacak ve sosyalizme açılacak ileri demokratik halk devrimiyle faşist diktatörlük yerle bir edilecektir." (R. Yürükoğlu, Kutlu Olsun, *İşçinin Sesi*, s:151-152)

Her şeyin sonunu kadrolar belirleyecektir!

Fikri Yılmaz
Köln

Bütün ülkelerin
proleterleri birleşin!Devrimin de, partinin de
güvencesi işçilerdir!Karkâren hemü
velayan yekbin!

İŞÇİNİN SESİ

Yıl:8, Sayı:206
23 Ağustos 1982

ÇEK - AL

TKP davasında savcının okuduğu iddianameyi, ifadeleri ve kişilere ilişkin bölümleri dışarıda bırakarak, bu sayımızda yayınlamaya başladık. Burjuvazinin TKP hakkındaki değerlendirmelerini yansıtması açısından belgesel değer taşıyan iddianameyi dört bölümde yayınlayacağız. Gazetemizde yayınlanabilir, en azından anlaşılabilir bir duruma getirmek için, Türkiye devletini temsilen yazılan iddianameyi gramer ve imla olarak düzeltmek zorunda kaldık. Bu bakımdan iddianame aslından belli farklılıklar taşıyor.

TKP DAVASI İDDIANAMESİ

Tarihçe

Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin Mustafa Suphi'ye Bakü'de 1920 yılında kurduğu Türkiye Komünist Partisi (TKP), maksatlı ve şuurlu bir nüve teşkil etmiş, Mustafa Suphi ile 14 yoldaşının 28/29 Ocak 1921 gecesi ölmelerinden sonra, gerek Almanya, Fransa, İsveç gibi Avrupa ülkelerinde kömünizmi benimsemiş Türklerin, gerekse yurt içindeki bazı yerli ve yabancı kişiler ile örgütlerin faaliyetleri ve kalıntıları, bunun çevresinde kaynaşarak, günümüzde kısaca TKP adı ile anılan ve halen varlığını sürdüren illegal komünist örgütlerin en eskisini meydana getirmiştir.

1925 tarihinde Takrir-i Sükûn Kanunu'nun çıkışı takiben tamamen illegalliteye çekilen parti, Üçüncü Enternasyonal'e bağlı olarak faaliyetini sürdürmüştür. Muhtelif tarihlerde maruz kaldığı tutuklamalara rağmen varlığını koruyabilen TKP, II.Dünya Savaşını müteakip, çok partili hayata geçiş sırasında, iki ayrı partile (Türkiye Sosyalist Partisi ve Türkiye Sosyalist Emekçi ve Köylü Partisi) meşruiyete çıkmayı denemiş, ancak bu denemeler uzun ömürlü olamamıştır.

1951 tarihinde yapılan tutuklamaların, partinin merkez komitesi mensuplarını da içine alacak boyuta erişmesini takiben yurtdışına kaçabilen TKP yandaşlarınınca önceleri Çekoslovakya'da Prag'da ve sonra Doğu Almanya'da Leipzig'de üstlenilerek faaliyet sürdürmüştür.

Şefik Hüsnü Değmer'in ölümünü takiben partinin sorumluluğunu (Parti Genel Sekreterliği) üstlenen Zeki Baştımar (Yakup Demir) ise tahliyesinden sonra yurt dışına çıkarak 1973 yılına kadar bu görevini sürdürmüştür. Mayıs 1973 tarihine kadar "TKP'nin Sesi" adlı radyo yayınları dışında kayda değer bir

faaliyetine rastlanılmayan TKP'nin Genel Sekreterliği görevi, bu tarihte Yakup Demir'den İsmail Bilen'e geçmiştir.

İsmail Bilen'in Genel Sekreter olduğundan sonra TKP tarafından *Atılım* adlı bir gazete yayınlamaya başlanmış ve TKP Merkez Komitesi'nin organı durumundaki bu gazetenin çıkarılması ile partinin her türlü faaliyetinde bariz bir tirmanış görülmüştür.

Yurt dışı ve yurt içinde, artarak devam eden bu faaliyet sonunda, eskiliğinin ve zaman içinde kazandığı tecrübelerin yanı sıra, komünist-terörist unsurların belirmeye başladığı 1970 yıllarına kadar Türkiye'nin yegâne illegal ve köklü Marksist-Leninist örgütü olması ve ayrıca silahlı mücadeleye girmeyeceği telkinini yayması, TKP'nin geniş bir yandaş kitlesi oluşturabilmesine imkan ve zemin hazırlamıştır.

Nitekim, TKP'ye yönelen son operasyon öncesinde partinin yurt dışında üç federasyon ve bir komite üyesi olan toplam 156 dernek, yayınlara ve radyoya sahip olduğu, yurt içinde ise 12 ilde bulunan illegal parti örgütlenmesi yanında, yönetimlerini değişik ölçülerde etkileyebildiği 11 dernek, 6 sendika, 2 kooperatif ve bazı legal görünüşlü siyasal partilere nüfuz ettiği söylenebilir.

Partinin amacı

TKP Tüzüğü'nde, TKP'nin yakın amacı, "Bugünkü anti-demokratik düzeni kökünden değiştirmek, memleketi yabancı boyunduruktan kurtarmak, onu NATO'dan çekip çıkarmak, Anadolu topraklarını 'atlama tahtası' dedikleri üslerden, Amerikan atom başlıklı yığınaklardan temizlemek, Türkiye'yi kölelik zincirine vuran ikili anlaşmaları yırtmaktır. TKP, çağımızın üç ana devrimci gücü olan, başında Sovyetler Birliği'nin bulunduğu sosyalist dünya ile, bütün kapitalist ülkelerde işçi

sınıfının devrimci hareketleriyle ve ulusal bağımsızlık direnişleriyle savaş bağlaşıklığını kuvvetlendirmek yolundan ayrılmaz" şeklinde ifade edilmektedir.

Uzak amacı ise "her türlü sömürüyü yok etmektir, eşitsizliği, ezgiyi kaldırmaktır, haksızlık düzenini yıkmaktır. TKP, bu yüksek ülküyü gerçekleştirebilmek, devrilen, egemenlikten atılan burjuvazinin, emperyalizmin, emekçi halkın kazanımlarını geri almak, istemlerini çiğnemek için, gericilerin karşı koymasını kırmak, kapitalizmden sosyalizme, sonra komünizme geçebilmek amacı ile, işçi sınıfının politik egemenliğini, proletarya diktatoryasını tarihsel bir zorunluk sayar.

"TKP, uluslararası komünist hareketin kopmaz bir parçasıdır. TKP, komünist ve işçi partilerinin danışma toplantıları kararlarına bağlıdır..." cümleleriyle ifade edilmiş bulunmaktadır.

Bu beyanlar muvacehesinde, TKP'nin amacının komünizmle idare olunan ve Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'ne bağımlı bir Türk devleti oluşturmak şeklinde tanımlanması değerlendirilebilecektir. Ve TKP'nin bu hedefine ulaşmaya kadar, elindeki her türlü imkânı Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği istekleri istikametinde kullanmaya çalışacağı görüş ve iddiasındayız.

TKP'nin 1974 atılımı

1920 yılından 1951 yılına kadar aktif bir faaliyet gösteren Türkiye Komünist Partisi, 1951 yılındaki tutuklanmalar sonucu oldukça önemli sayılabilecek bir sarsıntı geçirdi ve bir süre faaliyet yönünden pasif bir görünüşe büründü. Zira, Türkiye'deki komünist faaliyetinin belli başlı liderleri, Parti Merkez Yönetim Kurulu'nun hemen hemen hepsi bu

tutuklamalarda güvenlik kuvvetlerinin eline geçti. Yargılanmaları sonucu hüküm giyen sanıkların bazıları cezalarını çekerek, bazıları çıkarılan af kanunlarından yararlanarak ve bazıları da buldukları ceza ve tutuklevlerinden kaçarak yurtdışına çıkıp yeni bir faaliyet başlattılar. Yurtdışına çıkan komünistler orada "TKP Dış Bürosu" adı altında komünizm propagandasını ve özellikle bu propagandayı 1958 yılından itibaren *Bizim Radyo* aracılığı ile ve SSCB'nin büyük desteği ile sürdürmeye başladılar.

Zeki Baştımar'ın veya takma adı ile Yakup Demir'in TKP Dış Bürosu Sekreteri olarak uzun yıllar çalışmasından sonra 1973 yılında İ.Bilen, Laz İsmail Marat'ın sekreter olmasıyla çok şeyler değişti. Öncelikle İsmail Bilen TKP Dış Bürosu adını sildi ve TKP'nin bu Dış Bürosunu doğrudan doğruya TKP Genel Merkezi durumuna getiren değişikliği yaptı ve şu anda ölmüş bulunan Aram Pehlivanan gerçek isimli, takma adı Ahmet Saydan ile S.Üstüngel'den oluşan TKP Merkez Komitesi'ni meydana getirdi. Bu çok önemli bir değişiklikti. Zira bugüne kadar kendini bir büro olarak niteleyen ve TKP içinde faaliyet gösteren bütün partililerce varlığı kabul edilen TKP'nin yurtdışı mevcudiyeti, bu tarihten sonra Türkiye'deki bütün komünist liderlerce reddedildi. Belki İ.Bilen'in de isteği buydu. Türkiye'deki komünistlere göre: Uzun seneler bu faaliyete kendini adanmış sicilli ve kendilerine göre başarı kazanmış lider komünistleri bir kalemde silmek sadece şahsi ihtiraslarını ön planda tutan menfaatperest ve bencil kişilerin yapabileceği birşeydi. Kendini bilmez mülteci gurubu ve lideri kim oluyordu da faaliyete sahip çıkıyordu? Bir TKP gerçeği varsa, bu sadece İ.Bilen kliğinin başında bulunduğu ve kendini TKP Merkez Komitesi olarak ilan eden kişilerin uhdesi altında olamaz. Ancak bizim 1973 yılından itibaren TKP olarak sözünü ettiğimiz ve edeceğimiz gurup İ.Bilen gurubu olacaktır. (1979 yılında TKP'nin Londra kanadı, R.Yürükoğlu parti isimli Nihat Akseymen'in TKP-İşçinin Sesi fraksiyon ayrılığı ileride ayrıca izah edilecektir). Bunlarla partinin bütün komünistlerin malı olduğunu iddia eden gurup arasındaki sürtüşmeye esas olan açıklamalara "muhalifler" başlığı altında ileride kısaca yer vereceğiz. Şimdi yine 1973 yılına, yani İ.Bilen'e dönelim.

TKP'nin halen Genel Sekreteri olarak bilenen İ.Bilen'in bu görevi almasından sonra Türkiye Komünist Partisi yeni bir atılım yaparak geniş çapta bir propaganda ve örgütlenme eylemine girişti. Ocak 1974 tarihi itibarıyla çıkarmaya başladığı aylık Merkez Komitesi yayın

organı *Atılım* ile de bunu vurgulamış oldu. Bu tarihe kadar zaman zaman Türkiye'de kurulan meşru siyasi partilerin arkalarında yer almasına rağmen, bu tarihten itibaren TKP'nin hiçbir siyasi partiyle ilişkisi olmadığını, zira TKP'nin 1920'lerden beri faaliyet içinde olduğunu, işçinin tek ve en güçlü siyasi örgütünün TKP olduğunu savundu. Bu tarihlere kadar yurt dışında bulunan teşkilatına TKP Dış Bürosu adını veren parti, bu tarihten sonra kendisini TKP Merkez Komitesi olarak lanse (takdim) etti. Ocak 1974 tarihine, tabir caizse, TKP'nin yeniden toparlanışından ziyade, yeniden kuruluşu adını verebiliriz. Gerçekten TKP bu tarihten sonra, 1975 yılında yeni bir tüzük ve programla karşımıza çıkmaktadır.

Ocak 1974 tarihinden itibaren Avrupa'da, özellikle Almanya, Fransa ve İngiltere'de faaliyet gösteren Türk işçi ve öğrencilerinin oluşturduğu ATTF (Avrupa Türkiyeli Toplumcular Federasyonu), TBÖK (Türkiye Barış ve Özgürlük Komitesi), ATKF (Avrupa Türkiyeli Kadınlar Federasyonu) ve FİDEF (Federal Almanya İşçi Dernekleri Federasyonu) gibi federasyonlar ve bu federasyonlara bağlı dernek, ocak veya birliklerin içinde etkinliğini arttırdı. Avrupa'da faaliyet gösteren bu legal kuruluşlara TKP'nin birer legal kuruluşu gözü ile bakılması gerçeğini ortaya çıkardı. Ayrıca, Türkiye'de TKP bir takım legal örgütlenme faaliyetlerine girişerek önce DİSK (Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu) içinde etkinliğini arttırdı ve konfederasyonu ele geçirdi. Daha sonra İlerici Gençler Derneği (İGD), İlerici Kadınlar Derneği (İKD), İlerici Liseliler Derneği (İLD) gibi gençlik ve öğrenci dernekleri kurdu. Ve TUS-DER (Tüm Sağlık Personeli Derneği), TYS (Türkiye Yazarlar Sendikası), TİB (Tüm İktisatçılar Birliği) gibi kuruluşların içine sızarak onları ele geçirdi. Ayrıca halkevleri, Ankara Barosu, TMMOB (Türkiye Mimar ve Mühendis Odaları Birliği), TÜTED (Tüm Teknik Elemanlar Derneği), Ankara Tabipler Odası, TÖB-DER (Türkiye Öğretmenler Birleşme ve Dayanışma Derneği), Çağdaş Hukukçular Derneği gibi kuruluşların da içine sızarak onları ele geçirme savaşına girişti.

Bütün bunlardan başka, gerek Avrupa'da, gerekse yurt içinde çeşitli yayın organları çıkararak etkin faaliyete başladı.

İşte bu faaliyetlerden de anlaşılacağı üzere TKP, gerçekten Ocak 1974 tarihi itibarıyla yeni bir çalışma başlatmış oldu.

1975 TKP Programı

Türkiye Komünist Partisi'nin çeşitli

konulardaki görüşleri hakkında bilgi edinebilmek için TKP'nin programına bir göz atalım. Söz konusu program partice kabul edilen ve halen yürürlükte olan son ve üçüncü programdır. Bu programa, diğer bir deyişle TKP'ye göre, öncelikle Türkiye'nin içinde bulunduğu durum nedir, onu görelim.

a. Genel durum

Programın 6. sayfasında yer alan "Genel Durum" başlığı altında şöyle denmektedir:

"Bugün Türkiye ve halkı tarihin karmaşık, çetin ve sorumlu bir aşamasını yaşıyor. Memlekette toprak ağalarıyla sarmaşan, emperyalist tekellerle bağlaşan, Holdingciliğe, tekelciliğe yükselme, finans oligarşiye dönüşme, devleti ile geçirme süreci içinde olan ve militarist klikle bütünleşen büyük burjuvazi egemenlik sürüyor.

"Bu burjuvazi dayandığı sömürü düzenini, egemenliğini ayakta tutabilmek için sık sık, faşist biçimi yöntemlere, sıkıyönetimlere başvuruyor. Büyük burjuvazinin, gericiğin bu saldırıları bütün ilerici güçlere, en başta devrimci ana güç olan işçi sınıfına, onun örgütlerine, politik, ekonomik hareketlerine, ideolojisine karşı yöneltilmiştir. Bu saldırı ulusal burjuvazinin sola açılan kanadını da ateş altına almıştır. Bu durum ve özellikle Birleşik Amerika emperyalizminin 25 yıldır Türkiye'de sürdürdüğü hegemonya, geniş emekçi yığınlarına, halka sayısız acılar, sonsuz felaketler getirmiştir.

"Büyük burjuvazinin, gerici egemen çevrelerin ve hükümetlerinin ulusal çıkarlara aykırı, halk düşmanı politikaları, memleketi emperyalistlerin saldırganlık bloklarına, NATO'lara koşmaları, halkın yararına sosyal, ekonomik, kültürel, köklü reformlar yapılmasına karşı çıkmaları süregen, derin bunalımlara yol açmıştır."

b. Ekonomik ve sosyal durum

Kısaca TKP'ye göre, Türkiye'de kapitalist yaşamı sürdüren, faşizme kucak açan, çalışan sınıfı sömüren sömürgeci bir zengin sınıf hakimiyet sürmekte ve her geçen gün Türkiye'yi yok olmaya iten bir politika izlenmektedir. Bunun yanında Türkiye ekonomik ve sosyal yönden ne durumdadır, bunu da TKP programının 9. sayfasında yer alan ekonomik ve sosyal durum başlığı altında görelim:

"Türkiye'nin doğal kaynakları zengindir. Toprakları verimlidir. İnsan gücü kaynakları biteviye artıyor. Halkımız emekseverdir, çalışkandır, yeteneklidir. Bu halk özgür, genlikli, mutlu bir yaşama düzeyine yükselmek, memleketi ekonomice, endüstrice geliştirmek için gerekli olanaklara sahiptir.

Böyleyken, Türkiye geri kalmışlıktan kurtulmuyor, halk yığınları en ağır koşullar altında adaletsizlik, yoksulluk, bakımsızlık, bilgisizlik içinde yaşıyor.

“Özel kanunlarla kendilerine sağlanan imtiyazlar, ayrıcalıklardan alabildiğine yararlanan yabancı kumpanyalar, emperyalist tekeller, Türkiye’de vurdukları aşırı kârları dışarıya aktarmakta, alıp götürmektedirler.

“Memleket ekonomisi, devlet bütçesi, Türkiye NATO’ya koşulduktan bu yana, emperyalistlerin savaş hazırlıkları, kıskırtmaları planlarına göre düzenleniyor. Bu hazırlıklara, NATO’ya, Anadolu’da açılan stratejik yollara, saldırı üslerine, Amerikan havaalanlarına, atom başlıkları yığınaklarına, şimdiye kadar Türkiye hükümetleri yaklaşık iki yüz milyar harcamışlardır.”

c. Savaş ödevi ve strateji

Genç TKP’ye göre kısaca, Türkiye kapitalist bir ülke olmanın yanı sıra, ekonomik ve politik bakımdan emperyalizme bağımlı bir ülkedir. Durum böyle olunca Türkiye’yi bu durumdan çekip çıkarmak, sorunlarına çözüm yolu bulmak, onu dünyanın mutlu ülkeleri arasına katmak gerekiyor. İşte, TKP Türkiye’yi içinde bulunduğu bu “korkunç” durumdan kağıt üzerine döktüğü bu program ilkeleri sayesinde çekip çıkaracağını, kurtaracağını savunuyor ve bu programın 13. sayfasında “TKP’nin savaş ödevi” başlığı altında kurtarıcı reçetesini veriyor:

“Bütün bu sorunlar, gelişmeler tarihsel bir zorunluluk olarak çözüm bekliyor. Türkiye Komünist Partisi’nin ödevi, bu gelişmeleri, yalnız nesnel biçimde anlatmak değil, işçi sınıfının, milyonlarca emekçi yığınların, halkın önünde boydan boya duran bu sorunlara çözüm yolları bulmak, bu durumu ileri bir demokratik düzenle değiştirmek için bu güçlerin savaşlarını örgütlemek ve yönetmektir.

“Bugünkü halk düşmanı düzeni, emperyalist devlere dayanan büyük burjuva-ağa ikilisinin, bu sömürgeci sınıfların egemenliğini her türlü savaş araç ve yöntemleriyle yıkmak tarihsel bir zorunluluk olmuştur. Türkiye’nin ileri demokratik bir düzene geçmesi kaçınılmazdır.

“TKP’nin yakın amacı olan bu ileri demokratik devrim düzeyine, ana devrimci güç olan işçi sınıfının öncülüğünde köy emekçilerinin, geniş orta tabakaların, devrimci aydın ve gençliğin savaş ve eylem birliğiyle ulaşılabilecektir.

“Bütün bu güçlerin ulusal demokratik cephe birliği, bu amaca ulaşmada tarihsel bir rol oynayacaktır. Bu aşamada bütün ulusal, demokratik, anti-emperyalist, anti-feodal dönüşümler gerçekleştirilecektir.

“TKP’nin uzak amacı, Türkiye’de sosyalizmi kurmaktır. Ancak, sosyalist bir devrim sonucunda temel üretim araçlarının kamulaştırılmasıyla, burjuva

devlet mekanizmasının baştan aşağı yıkılmasıyla, proletarya egemenliğinin, emperyalizmin, burjuvazinin saldırılarına karşı proletarya diktatoryasının, sosyalist demokrasinin kurulmasıyla, Türkiye ve halkımız her türlü sömürü ve zorbalık biçimlerinden kurtulabilir. Ancak o zaman memleketin üretim güçleri sınırsız bir gelişme, halkın yaşama düzeyi sistemli bir yükselme yoluna girebilir. Baskının, sömürünün, ezginin, zorbalığın her türlü kökünden kazınabilir. Türkiye’de yaşayan halkların gerçek kardeşlik ve dostluğu kurulabilir.”

Bu bölüm, açıkça görüldüğü üzere, TKP’nin görüş ve faaliyetleri açısından bizlere birçok şeyler ifade etmektedir. Yeri gelmişken bu görüş ve faaliyetleri açıklamakta ve bazı saptamalarla bunlara açıklık getirmeye çalışmakta fayda vardır.

1. Öncelikle belirtmek gerekirse, bu bölüm bize TKP’nin stratejisini açıklamaktadır. Daha önce, TKP’nin, Türkiye’nin içinde bulunduğu durumu “genel durum” başlığı altında açıklayan görüşünü vermiş ve sadece kendisinin bu durumdan Türkiye’yi çekip çıkaracağını belirttiğine işaret etmiştik. TKP’nin kendi ifadesine göre bu çekip çıkarmaya “ileri demokratik düzene geçme” denilmektedir. Bu geçiş “ileri demokratik devrim” adı verilmektedir. İleri demokratik devrim, komünist literatürde burjuva demokratik devrim, veya uzun yıllardır Türkiye’de Mihri Belli’nin tekelinde kabul edilen milli demokratik devrimden ayrı bir şey değildir. TKP’nin zaman zaman bu devrime “ileri demokrasi aşaması” veya “ulusal demokratik devrim” adını da verdiği yayın organlarında rastlanmaktadır.

İleri demokratik devrim, kısaca ülkenin halkını, emekçi sınıfını sömüren para babalarının, toprak ağalarının ve bunların dayandığı emperyalist yabancı kumpanyaların ortadan kaldırılmasını, faaliyetlerini serbestçe sürdürebilmek için uyguladıkları şiddet, zulüm ve baskılara son verilmesini ve üreten sınıfın refahını köstekleyen anti-demokratik kanunlar yerine demokratik kanunların, düzenin getirilmesini amaçlayan ve nihayet işçi sınıfının diktatoryası için gerekli zemini hazırlayan bir devrim olacaktır. Bu devrim TKP’nin yakın, yani ilk amacıdır. İkinci yani uzak amaç ise, sosyalist devrimdir. Sosyalist devrim ise temel üretim araçlarının kamulaştırılması, burjuva devlet mekanizmasının baştan aşağı yıkılması, proletarya diktatoryasının kurulması, sosyalizm ve açıkça komünizmin getirilmesidir.

2. TKP, yukarıda sözü edilen yakın amaç ileri demokratik devrim düzeyine ulaşmada ana güç olarak işçi sınıfı öncülüğünde köy emekçilerinin, geniş

orta tabakaların ve devrimci aydın ve gençliğin savaş ve eylem birliğinden yararlanılacağını belirtmektedir. Ve “bütün bu güçlerin Ulusal Demokratik Cephe birliği, bu amaca ulaşmada tarihsel bir rol oynayacaktır” ifadesi, bir süre Türkiye’de gündemde kalmış Ulusal Demokratik Cephe’yi (UDC) ortaya atan Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu’nun (DİSK) ve onun peşinden giden kuruluşların ve kişilerin nereden kaynaklandıklarının açık ve seçik bir delilidir.

3. “... Türkiye’de yaşayan halkların gerçek kardeşlik ve dostluğu kurulabilir” ibaresinden de kolayca anlaşılacağı üzere, TKP bir yandan kardeşlik ve dostluk çıkırtkanlığı yaparken, diğer yandan Türk halkının değil *halkların* yaşadığını öne sürerek gizli bir bölücülük içinde olduğunu ortaya koymaktadır.

4. “... burjuvazinin saldırılarına karşı proletarya diktatoryasının, sosyalist demokrasinin kurulmasıyla, Türkiye ve halkımız her türlü sömürü ve zorbalık biçimlerinden kurtulabilir.” İşte bir çelişki de bu ibarede gizli. Bir yandan sınıf ayrımına karşı çıkacaksınız, sosyalist demokrasiden söz edeceksiniz ve bütün bunlardan sonra bir sınıf ayrımı yaparak işçi sınıfının diktatörlüğünü şart koşacaksınız ve adına *demokrasi* diyeceksiniz. Bu görüş doğrudan doğruya TKP’nin görüşü değildir, *komünizmin* görüşüdür.

Türkiye halkının bugünkü savaşı ve uluslararası koşullar

TKP Programının bu başlık altındaki kısmında ise özetle şöyle deniyor:

“Çağımızın başlıca niteliği karşıt iki toplum sisteminin, kapitalizm ile sosyalizmin mücadelesidir. Bu çatışma alanı bütün dünyadır. Toplum yaşamının bütün temel alanları, ekonomi, politika, ideoloji ve kültürdür. İnsanlığın, büyük Oktobr Sosyalist Devrimiyle Rusya’da başlayan sosyalizm geçişi, Birleşik Amerika’ya karşı özellikle yürüttüğü çetin savaşlarıyla gerçekleşiyor. TKP, sosyalizme yönelik, işçi sınıfının hegemonyasına dayanan ileri demokratik bir düzen kurmak için, parlamento- içi, parlamento- dışı, zamanın koşullarına, kuvvetler dengesine uygun bir savaş stratejisi ve taktiği uygular. Ve bu savaşlarda her tür yöntemleri, legal-ilegal olanakları, örgüt biçimlerini araç ve silahları kullanır. Emperyalizmin girişeceği her şiddet hareketine karşı, devrimci vurucu eylemlerle karşılık verir.”

Türkiye’de kapitalist gelişme

“Türkiye egemen sosyal sistemi kapi-

talizm olan bir ülkedir. Emperyalist tekellerle bağlaşan, devlet kaynaklarıyla desteklenen büyük özel sektör, ulusal gelirin en büyük payını yutuyor. Böylece tekelleşme süreci içinde olan bu burjuvazi bütün devlet organlarına, mekanizmasına egemen oldu. Büyük sermayenin finans-oligarşiye yükselme süreci, tekelleşmesi küçük burjuvazinin yıkımını hızlandırdı. Bu tekelleşme onun da zararına oldu. Öte yandan bu süreç, yalnız işçi sınıfıyla burjuvazi arasındaki uzlaşmaz ilişkileri değil, burjuvazinin kendi içindeki, büyük tekelci burjuvazi ile yıkıma uğrayan burjuvazi arasındaki çatışmaları, savaşımı da sertleştirdi. Orta tabakaların, milli burjuvazinin anti-emperyalist, anti-feodal ve anti-faşist yönü daha da ortaya çıktı. Bu gelişme işçi sınıfının, köylülerin, ulusal ve sosyal kurtuluş savaşında yeni yeni müttefikler kazanmasına, ulusal demokratik bir cephe hareketinin doğmasına elverişli bir ortam yaratıyor."

İleri demokrasi

Programın bu başlık altındaki kısmında özetle, TCK'nun 141, 142 ve 146 gibi maddelerinin kaldırılması istenmekte ve Türkiye Komünist Partisi'nin Leninci ilkelere bağlılığı sonucu *ulusal azınlık* diye bir ifade kullanılıp, parantez içerisinde, "Kürtlere, Lazlara tam demokratik haklar tanınmalı" denilerek bölücülük tezgahlanmaktadır.

Ve nihayet program şöyle son bulmaktadır:

"TKP amacına varabilmek için en başta işçi-köylü bağlaşıklığını kurmak zorundadır. TKP bununla birlikte, halkın bütün emekçi tabakaları ile de bağ kurmalıdır. Yukarıda sözü edilen ödevlerin yerine getirilebilmesi için, emperyalizme ve memleket içinde emperyalizmin politikasını yürütenlere karşı, büyük sermaye ve toprak ağaları oligarşisine karşı ulusal demokratik cepheye bütün halkın sağlam birliği ve birleşik mücadelesi gerekir. Bu cephe, proletaryanın, köylülerin, aydınların, orta tabakaların kendi hakları uğrunda verdikleri ortak savaş sürecinde meydana gelir. TKP, ulusal burjuvazinin emperyalizme, gericiğe, faşizme karşı her ileri adımını destekler. Ulusal burjuvazinin ilerici politik, sosyal örgütleriyle işbirliği ve ittifaklar kurmak yollarını arar. Türkiye Komünist Partisi, derin ve ağır gizlilik koşulları içinde savaşıyor. Bu program TKP'nin, bütün komünistlerin, komünistlere yakın olanların, bütün ilericilerin, işçi sınıfının ve bütün halkın ortak çabaları, ortak savaşı ile gerçekleşecektir." (Ürün Yayınları'nın 1978 Mart'ında Türkiye Komünist Partisi Programı olarak yayınlanan 26. sayısının ve sanıklardan Erden Akbulut'un evinde yapılan aramada bulunan emanetteki nüshasından aktarılmıştır.)

Örgütsel yapı

Elde edilen bilgilere göre TKP'nin halen, Merkez Komitesi, Politik Büro (Polit-büro), Türkiye sorumluluğu, yöre komiteleri, il komiteleri, bölge komiteleri, semt komiteleri ve hücreler şeklinde örgütlendiği ifade edilebilir.

a. Merkez Komitesi

Genel merkezi Doğu Almanya'daki Leipzig şehrinde olduğu bilinen Parti Merkez Komitesi'nin (İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesince 2.7.1981 ve 981/1820 Askeri Savcılık esas numarasıyla hakkında dava açılan Mustafa Oktay ifadesinde, Leipzig'de TKP'nin çıkarmakta olduğu dergide 1,5 yıl süreyle çevirmenlik yapıp, yöneticileri olan İsmail Bilen, Zeki Baştınar, Fahri Erdiç ve Aram Pehlivanian ile ilişkide bulunduğunu ve görüş ayrılığı nedeniyle partiden ihraçla Leipzig'den ayrıldığını söylemiştir) tesbitlere göre 31 üyesi olduğu ortaya çıkmıştır.

Şimdiye kadar Merkez Komitesinde görev yaptığı anlaşılan şahıslar ve örgütsel durumları şöyledir:

1. İsmail Hakkı Bilen. Parti adı: Marat. Görevi: TKP Genel Sekreteri.
2. Veysi Sarısözen. Parti adı: Hasan Zaro. Görevi: Ajitasyon-propaganda genel sorumlusu.
3. Aydın Meriç. Parti adı: Hasan Erdal. Görevi: Türkiye ile TKP Polit-Bürosu arasında koordinatör. Teknik ve özel işler sorumlusu.
4. Mehmet Aydan Bulutgil. Parti adı: Ali Sapancı. Görevi: Politik yönlendirme, TİP-TSİP-CHP sol kanat parlamenterler ile UDC politikası doğrultusunda ilişkileri yönlendirme, Marmara Yöre Komitesi ilişkileri yönlendirme sorumlusu.
5. Yaşar Nabi Yağcı. Parti adı: Kutlu. Görevi: Türkiye Genel sorumlusu. İstanbul ve Trakya Yöre Komitesi yönlendiricisi.
6. Bekir Sıtkı Çoşkun. Parti adı: Duman. Görevi: Merkez Sendikalar Komitesi Sekreteri.
7. Günül Taylan (Diñçer). Parti adı: Aktuna. Görevi: Merkezi Kadın Komitesi Sekreteri.
8. Erdal Talu. Parti adı: Koçak. Görevi: Meslek Örgütleri Genel sorumlusu.
9. Metin Gür. Parti adı: Selim. Görevi: F.Almanya Parti Örgütleri sorumlusu.
10. Güray Tekin Öz. Parti adı: Yiğit. Görevi: İç Anadolu Yöre Komitesi Sekreteri.
11. Çağatay Günel. Parti adı: Önder Kaynak. Görevi: İç Anadolu Yöre Komitesi üyesi.
12. Cemal Kırıl. Parti adı: Yıldırım.

- Görevi: Ege Yöre Komitesi Sekreteri.
13. Mehmet Karaca. Parti adı: Dilek. Görevi: Merkez Sendikalar Komitesi üyesi.
  14. Mustafa Demir. Parti adı: Yelkenci. Görevi: Batı Avrupa parti örgütleri genel yönlendiricisi.
  15. Ali Durak. Parti adı: Şiko. Görevi: Yöre sekreteri koordinatörü, Batı Berlin parti örgütü yönlendiricisi.
  16. Feridun Aksın. Parti adı: Şahin. Görevi: Fransa parti örgütleri sorumlusu.
  17. Ulvi Oğuz. Parti adı: Sarıca. Görevi: Marmara Yöre Komitesi Sekreteri.
  18. Şeref Yıldız. Parti adı: Akın. Görevi: Doğu Anadolu Yöre Komitesi Sekreteri.
  19. Kemal Kervan. Parti adı: Bindallı. Görevi: Prag'da *Barış ve Sosyalizm Sorunları* dergisi temsilcisi.
  20. İbrahim Cihan Şenoğuz. Parti adı: Ölmez. Görevi: Doğu Karadeniz Yöre Komitesi Sekreteri.
  21. Birol Başören. Parti adı: Erol Dilligil. Görevi: Marmara Yöre Komitesi üyesi. Kocaeli İl Komitesi Sekreteri.
  22. Mehmet Bozışık. Parti adı: İsa. Görevi: ...
  23. Aybars Bentürk. Parti adı: ... Görevi: Batı Berlin parti örgütleri sorumlusu.
  24. Turgut Metin Öztürkoglu. Parti adı: Nuri Duvarcı. Görevi: Çukurova Yöre Komitesi Sekreteri.
  25. Alp Rahmi Otman. Parti adı: Kaya. Görevi: Merkez Komitesi Sekreteri.
  26. Şeref Baş. Parti adı: Cazgır. Görevi: Doğu Anadolu Yöre Komitesi üyesi.
  27. Adil Demirci. Parti adı: Erdem. Görevi: Merkez Gençlik Komitesi Sekreteri.
  28. ...Parti adı: Musa Ölmez. Görevi: Türkiye sorumlusu yardımcısı, İstanbul ve Trakya Yöre Komitesi üyesi.
  29. Aram Pehlivanian. Parti adı: Ahmet Saydan. Ölü.
  30. Nihat Akseymen. Parti adı: R.Yürükoğlu. İhraç edildi.
  31. Haluk Yurtsever. Parti adı: ... İhraç edildi.
- Bunlardan Ahmet Saydan takma adını kullanan Aram Pehlivanian 13 Aralık 1979 tarihinde ölmüştür. Nihat Akseymen ise partiden ayrılarak TKP-İşçinin Sesi veya TKP-İngiltere gurubu, Yürükoğlu gurubu gibi adlarla anılan hizbi oluşturmuştur.
- Yukarıda sayılan Merkez Komitesi üyelerinden Mehmet Aydan Bulutgil, Çağatay Günel, Ulvi Oğuz, Birol Başören, İbrahim Cihan Şenoğuz, Turgut Metin Öztürkoglu, yakalanmış, Şeref Baş adındaki kimse de yakalanmış olmakla beraber teşhiste Cazgır parti adlı Doğu Anadolu Yöre Komitesi üyesi olan ve aranan Şeref Baş olduğu kesinlik

kazanmamıştır.

Merkez Komitesi'ne bağlı bürolar konusunda ise Çukurova Yöre Sekreteri Turgut Metin Öztürkoğlu'nun ifadesinden bilistifade:

Parti merkezinde Polit-Büro'ya bağlı olarak propaganda-ajistasyon, örgütlenme, teknik işler, redaksiyon, ulusal azınlıklar büroları ile kongre hazırlıkları komisyonunun faaliyet gösterdiği,

-Propaganda-Ajistasyon Bürosu'nun Veysi Sarısözen tarafından yönetildiği,

- Örgütlenme Bürosu'nun yurtdışı sorumluluğunun Mustafa Demir, yurtiçi sorumluluğunun ise Yaşar Nabi Yağcı adlı Merkez Komitesi üyeleri tarafından deruhte edildiği,

- Kadir parti adlı kimsenin Teknik İşler Bürosu'nun yurt içindeki sorumlusu olduğu, anılan büronun yurtdışı sorumluluğunun Aydın Meriç tarafından yürütüldüğü,

- Redaksiyon Bürosu'nun yurtdışı sorumlusunun Veysi Sarısözen olduğu,

- Ulusal Azınlıklar Bürosu'nun yurt dışında Polit-Büro üyesi Ali Durak, yurt içinde ise Doğu Anadolu Yöre Komitesi Sekreteri Şeref Yıldız ile Cazır parti adlı Şeref Baş tarafından yönlendirildiği,

- Kongre Hazırlıkları Komisyonu'nun, kongrenin toplanacağı dönemlerde oluşturulduğu ve doğrudan Genel Sekreter İsmail Bilen'e bağlı olduğu yolunda bilgiler elde edilmiştir.

b. Politik Büro (Polit-Büro)

Politik Büro İsmail Bilen'in Genel Sekreterliği altında: Ali Durak, Yaşar Nabi Yağcı, Mehmet Aydan Bulutgil, Mustafa Demir, Aydın Meriç, Veysi Sarısözen olmak üzere 7 kişiden oluşmaktadır. Bunlardan sadece Mehmet Aydan Bulutgil yakalanmıştır.

c. Türkiye sorumluluğu

TKP Tüzüğünde bulunmamakla birlikte operasyonlarda yakalanan şahısların ifadelerinden anlaşıldığına göre, Türkiye'deki parti faaliyetlerinin daha rahat ve düzenli bir şekilde yürütülmesini temin için 1978 yılından itibaren Türkiye sorumluluğu ihdas edilmiştir. Bu kadro ile ilgili olarak, bölüm sorumlusunun Yaşar Nabi Yağcı, yardımcısının Mehmet Aydın Bulutgil olduğu, Merkez Komitesi üyesi 6 kişiden oluştuğu ve parti merkeziyle irtibat, politik gelişmeler, propaganda, Batı Avrupa ile ilişkiler hususlarının Erdal Talu, Mehmet Aydan Bulutgil, Mustafa Demir ve Ali Durak adlı kimseler tarafından üstlenildiği anlaşılmıştır.

d. Yöre komiteleri

TKP Tüzüğünde yöre komitelerine

ilişkin herhangi bir hüküm mevcut değildir. Yakalanan şahısların ifadelerinden edinilen bilgilere göre yöre komiteleri 1978 yılı başlarında oluşturulmuştur. İl komitelerinin üzerinde yer alan bu komitelerde görevlerin komite üyelerine göre dağılımı şöyledir: Sekreterlik ve örgütlenme sorumlusu, demokratik kitle örgütleri sorumlusu, ajistasyon-propaganda sorumlusu, ideolojik işler sorumlusu. Yedi adet olduğu belirlenen yöre komiteleri ise şunlardır: Çukurova Yöre Komitesi, Ege Yöre Komitesi, İç Anadolu Yöre Komitesi, Doğu Anadolu (Kürdistan) Yöre Komitesi, Doğu Karadeniz Yöre Komitesi, Marmara Yöre Komitesi, İstanbul ve Trakya Yöre Komitesi.

Çukurova Yöre Komitesi mensuplarından: Turgut Metin Öztürkoğlu, Kenan Öztürk, Aziz Cuydur, Mehmet Salmanoğlu, İç Anadolu Yöre Komitesinden: Çağatay Günel, Doğu Karadeniz Yöre Komitesinden: İbrahim Cihan Şenoğuz, Naim Gemrik, Marmara Yöre Komitesinden: Ulvi Oğuz, Birol Başören, Oktay Zor yakalanmıştır.

Yöre komitelerinin fonksiyonunun ise, daha üst seviyedeki Türkiye sorumlularının TKP Merkez Komitesi'nin bir devamı sayılabileceği noktasından hareketle, il komiteleriyle Merkez Komitesi arasındaki bağlantıyı sağlamak olduğu söylenebilir.

Yöre komitelerinin yanı sıra İstanbul'un, parti faaliyetleri açısından ayrı bir bölge (metropol) olarak ele alındığı, Türkiye'deki TKP faaliyetlerinin merkezi olduğu ve sorumluluğunun firardaki Yaşar Nabi Yağcı tarafından yürütüldüğü anlaşılmıştır.

Operasyonlar sırasında yakalanan Polit-Büro üyesi Mehmet Aydan Bulutgil'in ifadesine göre de İstanbul ve Trakya bölgesinin ayrı bir yöre kabul edildiği, bu yöreye Kırklareli, Tekirdağ ve Edirne illerinin bağlı olduğu, TKP Türkiye ve İstanbul sorumlusu Yaşar Nabi Yağcı'nın ayrıca Trakya Yöre Komitesi Sekreterliğini de yürüttüğü ortaya çıkmıştır.

e. İl komiteleri

İl komiteleri, buldukları il dahilindeki çeşitli parti birimlerinin üst organı durumundadırlar. Yöre komitelerine bağlı olarak faaliyet gösterirler. İl komiteleri, bağlı alt birimlerin üyelerinden oluşmaktadır. Olağanüstü durumlarda il komitesi üyeleri Merkez Komitesi tarafından da atanabilmekte, genellikle dört kişiden oluşmakta, ihtiyaca göre 7'ye kadar çıkarılabilmekte ve gerektiğinde sekreterle birlikte üç üyeden kurulu yürütme bürosu oluşturabilmektedir.

İl komitelerinin görevleri arasında, parti kongresinin, Merkez Komitesinin ve Polit-Büro'nun kararlarını, partinin politikasını, kendisinin eylem çerçevesi, çalışma sınırları içerisinde yürütmek, Merkez Komitesinden gelen bütün önerileri uygulamak, yeni yeni örgütler kurmak, partiye yeni kadrolar yetiştirmek, bulunduğu ilin özelliklerini, yığınların eğilimlerini, hareketlerini göz önünde tutarak kendisine somut çalışma planı hazırlamak hususları bulunmaktadır. Diğer yandan, il komitesindeki görevlerin; örgütlenme, komite kasası, gizli teknik, basın-yayın, propaganda-ajistasyon ve yığın işleri şeklinde planlandığı beyanlardan anlaşılmaktadır.

İfadelerden çıkarılan bilgilere göre 20 il komitesi tesbit edilmiş, mevcut illerimizin tamamının bu 20 yöre komitesine (Çukurova 6, Ege 10, İç Anadolu 13, Doğu Anadolu 17, Doğu Karadeniz 8, Marmara 13) bağlandığı, 20 ilin dışında kalanlarda ise il komitelerinin oluşturulduğu anlaşılmıştır.

(Yukarıdaki paragrafın anlamsızlığı İddianame'nin kendisinden geliyor — İ.S.)

f. Bölge komiteleri

Partinin il komiteleri altında bulunan birimleridir. Ve partinin il, bucak ve köylerdeki temel örgütlerini, komitelerini yöneten organdır. Gizlilik nedeniyle 5 üyeyi geçemez. Fabrikalarda, maden ocaklarında, çalıştığı bölgenin özelliklerini gözönüne alarak köy öğretmenleri arasında, uyanık köylüler arasında partinin politikasını yaymak ve örgüt kurmak, yığın çıkışlarını, köylü hareketlerini örgütlemek, önyak olmak eylemlerine önem verir. Komitenin görevleri üyeleri arasında bölüşülür. Sekreter örgüt işlerine bakar, hem alt, hem üst örgütlerle bağları sağlar, üyelik aidatlarını toplar, kasa tutar. Komitenin toplantılarını düzenler. Sekreter adayını il komitesi gösterir ve seçilen komiteyi il komitesi onaylar. Yılda bir genel toplantısı yapılır. Tahkikat seyrine göre, bugüne kadar tesbit edilebilen bölge komitelerinden bazıları şunlardır: Bursa İl Komitesi'ne bağlı İnegöl Bölge Komitesi, Zonguldak İl Komitesi'ne bağlı Çaycuma Bölge Komitesi, vb. ... Bölgemizde de Alibeyköy Bölge Komitesi tesbit edilmiştir.

g. Semt komiteleri

Bölge komitelerinin altında yer alan ve en az üç kişiden oluşan parti birimleridir. Mahalli özelliklere ve ihtiyaçlara göre oluşturulan semt komiteleri, kendilerine bağlı temel örgütlerin (hücrelerin) temsilcilerinden oluşur. Sekreter, propaganda, yayın işleri görevlisi, yığın

örgütleri görevlisi şeklinde görev bölümü vardır.

H. Temel örgütler (hücreler)

Semt komitelerinin altında yer alan ve üçer kişiden oluşan temel örgütler, bir diğer deyişle hücreler, toplumun akla gelebilecek her vasat ve kesiminde oluşturulmaktadır. Bu cümleden olmak üzere TKP'nin legal derneklerde, fabrikalarda, mahallelerde, devlet dairelerinde hücreler oluşturduğu, 12 Eylül'den sonra Parti merkezinden gelen talimat üzerine hücrelerin faaliyetlerinin durdurulduğu anlaşılmıştır.

Parti üyelerinin eğitilmesi

TKP'nin, mensuplarını, bağlı buldukları hücreler içinde, belirli kitap veya dökümanları okutmak suretiyle eğittiği gibi, partinin Merkez Komitesi'nce tesbit edilen güvenilir üyelerini Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nde, Moskova'daki Parti Okulu ve Toplumsal Bilimler Enstitüsü'ne eğitim için gönderdiği, ayrıca Bulgaristan'ın merkezi olan Sofya'da da partinin bir okulunun bulunduğu müteaddit itiraf-lanarak anlaşılmaktadır.

Merkez Komitesi'nce eğitime gönderilmesi kararlaştırılan partililere gerekli direktif, kademeler vasıtası ile intikal ettirilmektedir. Genel olarak, eğitime gönderileceği yolunda direktif alan partili kimse, bir turist pasaportu çıkararak İstanbul'a gitmekte, orada kendisine eğitim sırasında kullanacağı bir takma ad verilmekte, sonra İstanbul'dan Sofya'ya gönderilen şahsın pasaportuna, sonradan çıkarılabilecek şekilde sayfalar ilave edilmektedir. Eğitime giden partili buradan Moskova'ya intikal etmekte ve Moskova'da gerçek kimliğini açıklamaya yarayacak her türlü şahsi vesika ve bu arada pasaportu da elinden alınmakta, kursun bitimine kadar kendisine verilmemektedir.

Takriben 20'şer kişilik guruplar halinde eğitime tabi tutulan bu kimsele-re öğretilen dersler meyanında, teori, taktik, ekonomi politik, Sovyetler Birliği Komünist Partisi tarihi, felsefe, sosyal psikoloji ve illegalite konuları da bulunmaktadır.

Bunlardan illegalite dersinde, parti toplantılarının yerlerinin seçimi, parti toplantılarının güvenliği, randevuların bağlanması ve buluşma yerlerinin özelliği, randevularda kullanılacak parola ve işaretler, parti evlerinin tutulma özellikleri, polis takibine karşı tedbirler, parti bilgilerinin ulaştırılması ve mikro-film tekniği, yayın ve haber ulaştırmada kullanılacak noktalar, kuryelerin dikkat

etmesi gereken konular, illegal partilerin örgütlenme şekillerinden örnekler hususlarında eğitim verildiği, yakalanan şahısların ifadeleri terki-binden anlaşılmaktadır.

Moskova'da üyelere sağlanan eğitim iki kademeli olup birincisi, ideolojik bilinç seviyesi düşük işçilerin ve diğer parti üyelerinin yetiştirilmeleri amacıyla matuf olmak üzere 6,5 ay süreyle yapılan eğitimidir. Diğer ise, daha ziyade bilinç seviyesi yüksek partililerin ihtisas mahiyetinde tabi tutuldukları 2,5 aylık bir kurstur.

Kurs süresince, iştirak edenlere 150 Sovyet para birimi ruble aylık verildiği, kursiyerlerin bütün masraflarının SSCB tarafından karşılandığı, kurs bitiminde Doğu Almanya'ya gittikleri, burada kendilerine pasaportlarının iade edildiği, Moskova'da eğitim gördüklerini gösterebilecek her hangi bir malzeme ve doküman bulunmaması gayesini teminen sıkı bir aramadan geçirildikleri, yurda dönüşlerinde neden Doğu Almanya'dan uçağa bindikleri yolunda bir soruyla karşılaşmaları halinde "bu hat daha ucuz olduğu için tercih ettim" şeklinde cevap vermeleri yolunda talimatlandırıldıkları ve bu kurslarla ilgili olarak, TKP'nin önemli görevlere namzet ararken öncelikle SSCB'de eğitim görmüş üyeleri tercih ettiği, öncelik tanıdığı neticesine varılmıştır.

Partililerin, eğitim sırasında öğretilenlerden, özellikle illegal faaliyet dersi konularını pratik çalışma sırasında tatbik ettikleri anlaşılmıştır. Bu cümleden olmak üzere:

— Buluşmaların önceden programlandığı, işaret ve parolaların tesbit edildiği, tahakkuk etmemesi halinde alternatif buluşmanın da kararlaştırıldığı,

— il komitesi ve daha üst seviyedeki komite mensuplarının partiye ilişkin faaliyetlerle ilgili seyahatleri sırasında görevli bir partili tarafından takip edildiği,

— parti içi muhaberenin temininde kodlamalara yer verildiği, yöre komitelerinden itibaren yazılı raporların mikro film haline getirilerek üst birime ulaştırıldığı,

— Merkez Komitesi kararlarının da keza mikro-filmler halinde iletildiği anlaşılmaktadır.

TKP'nin aldığı güvenlik önlemleri

İllegal faaliyet göstermesi dolayısıyla TKP yönetiminin, örgütün güvenliğine birinci planda önem verdiği bir vaki'dir.

Son TKP operasyonlarından önce Merkez Komitesi'nin genel mahiyetteki bazı direktiflerini radyolar (TKP'nin Sesi ve Bizim Radyo) vasıtası ile ve bu

radyo yayınları sırasında kodlu veya şifreli olarak parti birimlerine duyurduğu hususu, yakalanan sanıkların ifadeleriyle, her iki parti radyosunun müstaceriyet arzeden ve parti güvenliğini alâkadar eden konularda bir ikaz aracı olarak kullanıldığı keyfiyeti de açıklık kazanmıştır.

Nitekim, ele geçirilen Turgut Metin Öztürkoğlu, Çağatay Günel, Mehmet Aydan Bulutgil gibi üst kademedeki şahıslar, beyanları sırasında; parti merkezinden, TKP'nin Sesi radyosunda Nazım Hikmet'in kendi sesinden "Sal-kım Söğüt", "Kerem Gibi" ve "Hava Kurşun Gibi Ağır" şiirlerinin yayınlanması halinde, bunun TKP'ye ilişkin tutuklamaların başlayacağına işaret edeceğinin kendilerine bildirildiğini açıklamışlardır.

Diğer taraftan:

— kadroların güvenliği ile merkezi planda örgütlenme bürosunun, iller düzeyinde ise sekreterin görevli olduğu,

— örgütün güvenliğinden, sağlam örgütlenmenin kurulmasının, yatay ilişkilerin olmamasının, belli bir örgüt biriminde sık sık üye değişimi yapılmamasının amaçlandığı,

— partililerin güvenliği için, toplantı yerlerinin mutlaka önceden tesbit edilen kişiler tarafından kontrol edilmesi şeklinde bir talimatın mevcut olduğu,

— 12 Eylül hareketinden sonra Merkez Örgütlenme Bürosu'nun partinin yapısını incelediği ve durumun hiç ümit verici olmadığını tesbit ettiği, kadroların ciddi bir tutuklamadan yüzde 80 oranında kayıp vereceğini yöre sekreterlerine bildirdiği,

— ayrıca, muhtemel bir tutuklanmaya önlem olarak belirlenen, yöre komitelerinin, doğrudan, ayrıca her ilden birer kişiden başlamak üzere hiç değişir olmamış ve parti birimlerinde görev almamış unsurlardan oluşan bir yedek kadro kurulup belli bir parola ile sorumluları vasıtası ile parti merkezine bağlanması hususlarını içeren talimatın Şubat-Mart 1981 aylarında yöre komitelerine gönderildiği,

— 12 Eylül'ü takiben partinin yönetim kademelerine üye alınmasının durdurulması, kadroların muhafazası, ikili buluşmalar dışındaki bütün temasların kesilmesi, hücrelerin dağıtılması, faaliyete ara verilerek parti kadrolarının güvenliğinin sağlanması yolunda genel bir emir verildiği,

— harekattan bir-iki ay sonra parti merkezinden yöre ve il komitesi sekreterlerine, yakalanmaları konusunda en küçük bir tereddütleri olduğu zaman İstanbul'a yerleşmeleri talimatı verildiği hususları da yakalanan şahısların açıklamaları meyanındadır.

(Devam edecek)

Başkaldırı ruhu yayılıyor

Paris'te gösteri

Açlık grevi sırasında oluşturulan ortak komite, 7 Ağustos Cumartesi günü saat 5.00-17.00 arasında, faşizme karşı bir protesto gösterisi düzenledi. Eyleme Dev-Yol, PKK, *İşçinin Sesi* ve Partizan katıldı. Eylem Pompidou merkezinde yapıldı. Her hareket faşizmi ve cuntayı sergileyen çeşitli panolar getirdi. PKK ve Partizan birlikte, bir folklor ekibi çıkardılar. Ayrıca Partizan'dan arkadaşlar bir çocuğa sazla türkü söylediler. Eylemde Fransızca dosyalar, bildiriler dağıtıldı, sloganlar atıldı ve bağış toplandı.

Eylemde *İşçinin Sesi*, disiplinliliği, en çok bağış toplaması ve en çok yayın satması ile dikkati çekti.

Yoldaşça selamlar,

Paris

Değerli yoldaşlar, Size İzmir'den yazıyorum. Satırlarıma başlamadan önce tüm yoldaşlara sevgi ve selamlarımızı sunar, merkez yayın organımız *İşçinin Sesi*'ne başarılar dilerim.

Ben size ilk kez yazıyorum. Bundan sonra da yazacağım. Çeşitli nedenlerle iki yıldır ilişkinin kopuk olması yüzünden yazamadım. Artık öteki yoldaşlarla birlikte hep yazacağız.

Bağlı olduğum yoldaş, konuşmamızda birşeyler anlattı. Yurtdışında Türkiye'de Marksist-Leninist hareketin bittiğini, vb. sözler söyleyenler varmış. Oysa başımızı kaşıyacak vaktimiz yok. Var gücümüzle eğitim çalışması, ev ziyaretleri ve öteki siyasetlerden geriye kalanlarla ideolojik tartışmalar yapıyoruz. Her geçen gün saflarımızı sıklaştırıyoruz.

Koşulların ne kadar ağır olduğunu, cuntanın nasıl gözü dönmüşçesine saldırdığını biliyorsunuz. Ama Marksist-Leninist hareketi ne faşist cuntalar, ne kara yüzlü generaller ne de başka bir güç durdurabilir. Hem de biz, örneğin menşevikler gibi Kemalizmin gölgesine sığınmadan, ideolojimizden bir milim ödün vermeden çalışmamızı sürdürüyoruz.

"Terör, terör diyorlar, sizin gibi üniformalı neden öldürdüklerini şimdi anlıyorum."

Bu arada semtimizde olan bir olayı aktarmak istiyorum. Semt bir gecekondu bölgesi. Su sorunumuz oldukça büyük. Gündüzleri mahalle çeşmeleri akıyor. Gece saat 9'dan sabah 2'ye kadar su veriyorlar. Herkesin akşamları, su kuyruğunda beklemekle geçiyor. Kalabalıkların olduğu her yeri denetledikleri için suyun başında 3 tane de beki bekletiyorlar.

Geçen akşam annemle biz

de su almaya gitmiştik. Bekçiler mahalle kadınlarına bağırma, küfür etmeye başladılar. Sözde musluğa hortum takanlar olmuş. Adamlar, "daha ne istiyorsunuz, 3-4 saat suyunuz akıyor" diye bağıyorlardı.

Kadınlar önce sustular, bekçileri nefretle süzdüler. Derken taze bir gelin dayanamadı, "artık mahalle çeşmelerine bile karışıyorsunuz, eskiden hiç olmazsa çeşme başında dikilen yoktu" dedi. Böyle deyince bekçinin biri, "kadın, senin dilin fazla uzun, hangi devirde yaşadığının farkında mısın" diye kadına bir yol vurdu. Ardından tehditler savurdu, suyu keseriz dedi. Ama taze gelin çetin çıktı, "terör terör diyorlar, sizin gibi üniformalı neden öldürdüklerini şimdi daha iyi anlıyorum" dedi. Ve bekçiler geline hiçbir şey yapamadılar, çünkü çevredeki kalabalık onlara bıçak gibi keskin gözlerle bakıyor, bakışlarıyla geline öyle bir arka çıkıyordu ki bekçiler olay çıksın istemediler.

Faşist cunta uzun ömürlü olmayacaktır. Tanklarla gelen devrimle gidecektir.

İzmir

LMT Mahallesi
Basri Yılmaz

Faşist cuntanın Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nda uyguladığı idamları, işkence ve soykırımları protesto için düzenlediğimiz gösteri yığınsal ve başarılı oldu.

Braunschweig İltica Komitesi'nin çatısı altında bulunan *İşçinin Sesi*, Emeğin Birliği, Kurtuluş sempatizanlarının bölgesel eylem birliği biçiminde gerçekleştirilen eylem, büyük ilgi gördü. Sürekli yağın yağmura rağmen yüzlerce Alman ve diğer ülkelerden insanlar, özellikle de Türkiye'liler, gerçek boyutlarda yapılan idam sehpalarını ilgiyle izleyip, idam sehpaları önünde açılan şantlardan bilgi aldılar.

Faşist cuntanın siyasal erki gaspedişinin nedenleri, içinde bulunduğu çıkmaz, sürdürdüğü anti-demokratik uygu-

İdamları protesto ettik

lamalar bir kadın yoldaşımız tarafından Almanca ve Türkçe olarak banda okunup eylem süresince yayınlandı.

İşçinin Sesi sempatizanları olarak bizler, idam sehpası önünde açtığımız şantımızdan gelenlere bilgi verip, Türkçe ve Almanca yayınlarımızdan satış yaptık.

Şehir merkezinde gerçekleştirilen bu eylem, faşist cuntayı sergileme yönünde bölgemizde Türkiyelilerin yaptığı en büyük eylem oldu. Türkiyeliler arasında ve Alman kamuoyunda büyük etki yaptı.

İdamların, işkencelerin hesabını soracağız!

Tanklarla gelenler devrimle gidecektir!

Braunschweig

İşçinin Sesi sempatizanları

**DEVRİMCİ SAVAŞ
DEVRİMCİ ÖZVERİ
ÜZERİNDE YÜKSELİR
YAŞASIN
6.
YAZ TAARRUZUMUZ**

Yaz taarruzunda emek eğitiminden geçiyoruz

Köln'de, 6.Yaz Taarruzu'nu günlük yaşamımızın her alanında canlı bir biçimde görüyoruz.

Hepimiz biliyoruz ki, zorlu bir özveri sınavından geçmekteyiz. TKP'mizin şanlı eylemi yaz taarruzu, komünist kadroları geliştirme, yeni kadrolar yetiştirme yolunda en güçlü silahlarımızdan biridir. 6. Yaz Taarruzu'nda özverimizi ve disiplin anlayışımızı geliştirerek örgüte, devrime layık olma çabası içindeyiz. Bu çabalarımızın somut göstergesi, taahhütlerimizi yerine getirmek olacaktır. Bu yüzden bütün yaratıcılığımızı kullanarak her türlü güçlüğümüzü aşmaya çalışıyoruz.

Parasal taahhütlerimizi yerine getirmek ve aşmak için, diğer çalışmalarımızın yanı sıra, gurup halinde bahçe işlerine gitmeye başladık. Kiraz ve elma toplama işlerinde çalışan yoldaşlarımız, yaz taarruzu için kolektif çalışmanın en güzel örneklerinden birini verirken, kendileri de emek eğitiminden geçtiler.

Bu çalışmalar sırasında yoldaşların birbirine olan bağlılığı bir kat daha peçinlendi. Hafta sonlarında fabrika işçisi yoldaşlarımız da "Kiraz Komünü"ne katıldılar. Bahçe işine doğrudan katılmayan bazı yoldaşlarımız da, komüne yemek yaparak, dinlenmeleri için konut-

larını açarak, komündeki yoldaşların çocuklarının bakımını üstlenerek büyük maddi ve moral destek sağladılar.

Bahçe çalışmasının diğer bir yararı da yaz taarruzunun propagandasının yapılmasıydı. "Kiraz Komünü" amacıyla, enerjisiyle, kendi iç disipliniyle, çalışma yöntemiyle Alman işçilerinin ilgisi- ni çekti. Anti-faşist güçler, devrimci akımlar çalışmamızı ilgiyle ve sempatiyle izlediler.

Bizler, kendimizin ve yığınların devrimci özverisine dayanırken, menşevikler iğrenç yüzlerini sergilemeye devam ettiler. Yaptıkları bir toplantıda Müslümanların zekatlarını örgüte vermesini istediler.

Onlar zekatlarını toplaya dursun, biz devrimci çalışmamızı sürdürüyoruz. Menşeviklerle aramızdaki kalın çizgi yaz taarruzu çalışmalarında iyice belirleniyor.

Yarının zorlu sınavlarına hazırlığın bir parçası olarak sosyalist bir yarışma içinde saptadığımız hedeflere emin adımlarla ilerliyoruz. Büyük bir tutkuyla sürdürdüğümüz eylemimizi tüm engelleri sel gibi aşarak mutlaka başarıya ulaştıracağız.

Devrim için 6. Yaz Taarruzu!

Yaşasın ileri demokratik halk devrimi!

*Safak
Köln*

Yolumuza çıkan engelleri süpüre süpüre devrim yolunu açıyoruz

Yoldaşlar, Haziran ayındaki bir yaz taarruzu toplantısında Norveç'teki *İşçinin Sesi* sempati-zanları adına merkezi basınyayın örgütünün yaz taarruzu yarışmasına destek olarak belli bir bağış yapmayı taahhüt etmiştik. 19 Haziran'da Norveç'te yaz taarruzunu başlattığımızda bu taahhüdümüzü yaklaşık iki katına yükselttik. İlk taahhüdümüzü 5. haftada, arttırdığımız taahhüdü ise 6. haftada aştık. Şu anda Oslo'da ilk taahhüdün üç katına çıkmış durumdayız.

Yoldaşlar, Avrupa'nın küçük ve sapa bir ülkesinde az sayıda *İşçinin Sesi* sempati-zanları olmakla bir-

likte, güçlüyüz! Gücümüz Türkiye Komünist Partisi — *İşçinin Sesi*'nin Marksist-Leninist ideolojisinden kaynaklanıyor. Gücümüz, devrimci işçi sınıfı hareketi olmamızdan, komünizmin kızı bayrağını ödünen vermeden, boyun eğmeden dalgalandırmamızdan ileri geliyor.

İlk kez başladığımız yaz taarruzunun devrimci özveri ruhu, bizleri çelikleştiriyor. Aramızdaki titrek, kendinden korkan ruhları özgürleştiriyor. Onları devrimci komünist elekten geçirerek sınıyor.

Yoldaşlarımız, her çabalalarının, verdikleri her kuruşun, işçi sınıfının devrimci komünist davasının bayraktarı olan

İşçinin Sesi'ne gittiğini bilerek öğünç, kıvanç duyuyorlar. Bizdeki özveri ve çalışma azmini görünce, başka örgütlerin sempati-zanları bile ellerinden geldiğince bağış yapmaktan kendilerini alamıyorlar.

Düşünebiliyor musunuz ki, küçücük, ufak bir Türkiyeli komünist gurubu, o ülkenin Komünist Partisi'nin bağış kampanyasıyla bir yılda topladığı paranın neredeyse dörtte birini 2 ayda toplayabiliyor!

Yoldaşlar, Güçlü adımlar atıyoruz. Dünyada ve Türkiye'de devrimi, siyasetimizin ana halkası ideolojiiyi, partide çelik disiplini, bir an bile gözden

kaçırmadan yürüyoruz.

Adımlarımız aksamıyor! Evren'i, anayasasını, faşizmi, ne kadar pislik, ne kadar mikrop varsa, hepsini finans-kapitalin başına çalacağız!

Sosyalizmle Anadolu halklarını kucaklaştıracamız.

Yolumuza döşenmiş oportünizm, döneçlik, yalınlık taşlarını süpüre süpüre Türkiye'nin devrim yolunu açacağız!

Yaşasın ileri demokratik halk devrimi!

Yaşasın aklımız, hünerimiz, TKP!

Yaşasın komünizm!

*R.Bayram
Norveç*

Faşist diktatörlüğün özveri yok

Yoldaşlar,
6. Yaz Taarruzu'muzda özveri yarışını coşkuyla sürdürüyoruz. Hedeflerimize varabilmek, varılan hedefleri aşabilmek için yeni yeni yollar arıyoruz. Toplu iş bulmayı denedik, tarla işi bulduk. Hamburg'tan 250 km uzakta, pancar tarlalarında çalışıyoruz. 12 kişilik bir komünümüz var. Komünde ortak harcıyor, ortak katkıda bulunuyoruz. Günlük işlerimizin bir bölümünü sıra ile, diğer bir bölümünü de ortak yapıyoruz.

Bu tür yaşamda bireyci yanlar çok çabuk sırtıyor. Hemen bunların düzeltilmesi yönüne gidiyoruz. Bu bizler için aynı zamanda eğitim oluyor. Bireyci yanlarımızı atıyoruz. Daha disiplinli, daha bilinçli oluyoruz.

Komünümüzün adı "Devrim İçin Kızıl Yaz Komünü". Adını komün toplantısında saptadık. Yoldaşlar başka adlar da önermişlerdi, ama bu ad kazandı. "Devrim İçin Kızıl Yaz Komünü" adını Sovyet gençliğinin, sosyalizmin kuruluş yıllarında başlattığı "Kızıl Cumartesi"lere benzettik.

Yaptığımız özveriyle, fakirleşmekten korkan işçi aristokratları gibi olmamak için eğitiliyoruz. Özveriyi devrimimiz için, kuracağımız sos-

yalist Türkiye için, yönetmek için yapıyoruz. Üreten biziz, yöneten de biz olacağız.

Özverimizi gönüllü ve bilinçli bir birlik içinde yapıyoruz. Bunun için de hergün, bir önceki günden daha sağlamlaşıyor, daha savaşkanlaşıyor, devrime daha çok yaklaşıyoruz.

Zoraki özveriler yığınları her zaman rahatsız etmiş, patlamaya yöneltmiştir. Faşist cunta işbaşına geldiği günden bu yana işçilere, emekçilere silahların gölgesinde "zoraki özveri" yaptırıyor. İşçiler, emekçiler zoraki özveriye dün olduğu kadar, bugün de karşı çıkıyorlar. Ve bu karşı çıkış patlamaya doğru derinden yol alıyor.

Yoldaşlar, yaz taarruzumuzun bir önemli yanı da, özveri yarışının yanı sıra, ideolojik düzeyimizin yükseltilmesidir. Dönem boyunca eskisinden daha çok okumak, araştırmak, öğrenmek ve tartışmak, örgütün teorik düzeyinin yükselmesine ve bilinç farklılaşmasının azalmasına olanak sağlıyor. Hep birden hareket edebilme yeteneği veriyor.

Komün çalışması sırasında, 4. Yaz Taarruzu'muzda menşeviklerce katledilen İnanç Seçiş yoldaşı tarlada andık. Anma törenimiz parti mar-

şıyla başlattık. İnanç yoldaşın komünist kişiliği, militanlığı, komünist onuru çeşitli yoldaşlar tarafından anlatıldı. Saygı durumunda bulduk. İnanç'tımız bin kat daha arttı.

Bulduğumuz yöredeki Alman komünistlerine yaz taarruzumuzu anlattık. Hepsi ilgiyle karşıladılar. Yaptığımız işin onlar tarafından da takdir edilmesi doğru savaşımmızın bir kanıtı olsa gerek. DKP örgütü bizlere yemek pişirebilmemiz için kazan, büyük ocak vb. verdi. Onlarla Türkiye'yi, Almanya'yı, dünya komünist hareketini tartıştık. Birçok konuda görüşlerimizi kabul ediyorlar. Menşeviklerle aramızdaki farkı pratikte somut gören Alman komünistleri, giderek daha çok ilgi gösteriyorlar.

Aramızda yaz taarruzuna ilk kez, ikinci kez, üçüncü kez katılan yoldaşlarımız var. Herkes bir önceki yıldan daha çok özveri yapmaya çalışıyor. Yaz taarruzumuz, öncelikle kendi gücüne güvenmeyenlere de iyi bir ders oluyor.

Daha 6. Yaz Taarruzu bitmeden, 7. Yaz Taarruzu için planlar kurmaya başladık.

Yaşasın yaz taarruzu geleceğimiz!

Yaşasın İşçinin Sesi!

Yıldız Çoban
Hamburg

**DEVRİMÇİ SAVAŞ
DEVRİMÇİ ÖZVERİ
ÜZERİNDE YÜKSELİR
YAŞASIN
6.
YAZ TAARRUZUMUZ**

Hazırlan kavgaya

Dinle, gelen sesleri,
kaldır yumruğunu,
dik tut başını.

İnsan çok,
toprak uçsuz bucaksız,
özveri sınırsız,
YAZ TAARRUZUNDA.
Körükle yüreğinde kızıl ateşi
tazele beyninde düşüncüyü.
Haykır burjuvaziye kinini
YAZ TAARRUZUNDA.
Başla basamakları çıkmaya,
engelleri aşmaya.

Kızıla giden yolda,
komünizmin ışığı altında
hazırlan kavgaya,
YAZ TAARRUZUNDA.
Özverisiz devrim olmaz,
Olsa da fazla yaşamaz.
Yapış kazanın sapına,
döndür çarkları,
devrimden yana,
YAZ TAARRUZUNDA.
Bak kara bulut sarmış,
Türkiye'yi, Kürdistan'ı,
Güney Amerika'yı, Lübnan'ı
Anlat insan olan insana
bunları

YAZ TAARRUZUNDA.
Al eline kalemi,
Yaz öğrendiklerini,
Hazırla kendini,
Yarının kavgasına.
Zindanlarda, işkencelerde,
Yoldaşların senden
iş bekliyor.

Partin devrim için
özveri istiyor
Göster gücünü
YAZ TAARRUZUNDA.
Kavga bitmedi, bitmeyecek
Bugün açlık grevinde,
işkencede, zindanda,
Yarın silah başında.
Bugün de, yarın da
Hep taarruzdayız.

And içtik
Kızıl sancaklar dikeceğiz
Yarınların her taarruzunda.
TKP'mizin önderliğinde,
Yaşatacağız geleneği,
Faşist diktatörlüğü yıtsak,
Proletaryanın iktidarında.

M.G.
Köln

Tüm karar tasarıları canlı bir şekilde tartışıldı ve oybirliğiyle kabul edildi.

Mannheim İşçiler Birliği'nin (MİB) 1. Genel Kurulu 1 Ağustos günü yapıldı. Genel Kurula Mannheim'li işçiler dışında çeşitli örgütlerden gelen temsilciler de konuk olarak katıldı, destek mesajlarını sundular.

Toplantı, devrim yolunda can vermiş devrimciler, yoldaşlarımız için yapılan saygı duruşuyla başladı. Divan seçimi ve gündemin oylanmasından sonra MİB Geçici Yönetim Kurulunun çalışma raporunun okunmasına geçildi. 1.Genel Kurulun ülkemizde azgın bir faşist diktatörlüğün hüküm sürdüğü koşullarda yapıldığını vurgulayarak başlayan raporun en güzel yanı şuydu: Geçen dönemi yalnızca başarıları, yalnızca iyi yanlarıyla değil, eksiklikleri, başarısızlıklarıyla birlikte değerlendirmesiydi. Rapor şu sözlerle sona eriyordu:

Mannheim İşçiler Birliği genel kurulu yapıldı

Yaz taarruzunun başarısı faşizme karşı zaferin, ileri demokratik halk devriminin yollarını döşüyor.

Devrimci disiplin Türkiye ve dünya devrimine karşı sorumluluğumuzun bir gereğidir. Asla zorlama unsuru değildir. Devrime inananlar disiplin gösterir, disipline inanır.

“Üyelerimiz bu hataların üstesinden gelmek için, çelikten birliği olan disiplinli bir mekanizma kurmak için hep beraber yarışacaklardır. Yaşasın devrimci disiplinimiz!”

Daha sonra karar tasarılarının okunması ve tartışılmasına geçildi. Genel Kurula 9 karar tasarısı sunuldu.

Karar tasarıları, genel politik durum, *İşçinin Sesi*, yaz taarruzu, demokratik örgütlerle ilişkiler, örgüt disiplini, hapisteki yoldaşlarla dayanışma, sosyal ve kültürel çalışmalar, kadın sorunu, örgütlenme ve MİB yayın organı *İşçi-Gençlik* konularındaydı.

Tüm karar tasarıları canlı bir şekilde tartışıldı ve oybirliğiyle kabul edildi.

Mannheim İşçiler Birliği Genel Kurulu, yeni yönetim organlarının oybirliğiyle seçilmesiyle, alkışlar ve yükseltile devrimci belgiler arasındadır son buldu.

kararlardan bölümler

İşçinin Sesi üzerine karar tasarısından

Türkiye devrimci hareketi genç bir harekettir. Çok çeşitli tarihsel, siyasal nedenlerle sürekliliğini koruyamamış, yeni kuşaklara dün bugüne bağlayan kesintisiz bir devrimci gelenek aktaramamıştır. Böyle bir ortamda Türkiye Komünist Partisi'nin merkez yayın organı *İşçinin Sesi* çıkmaya başladı. Kendi yayın yayından çok daha eskiyi, artığıyla, eksikliğiyle Türkiye komünist hareketinin geleneğini temsil ediyor.

İşçinin Sesi'ni bu noktaya getiren, onun doğru siyasal çizgisi ve doğru ideolojisini sürekli yenileyerek ilerlemesidir.

Yaz Taarruzu üzerine karar tasarısından

Yaz taarruzu, TKP Leninciler kanadının Türkiye devrimci hareketine iyi bir gelenek

armağanıdır.... Bugün bizim için yaz taarruzu devrim hazırlığının bir parçası haline gelmiştir. Yaz taarruzunun başarısı faşizme karşı zaferin, ileri demokratik halk devriminin yollarını döşüyor. Yarın, sosyalizm kuruculuğunda da iyi bir gelenek armağanıdır.

Hapisteki yoldaşlarla dayanışma üzerine karar tasarısından

Hapiste, işkencede direnen yoldaşlar,

Komünist moralimizi, komünist onurumuzu burjuvazinin kirlî ayakları altında çiğnetmiyorsunuz. Faşist diktatörlüğün sizlere karşı her türlü vahşice saldırıları boşunadır. Sizler bu çetin sınavdan çelikleşmiş kadrolar olarak çıkacak, devrimin en yetenekli, inançlı kadroları olacaksınız!

Örgütlenme ve MİB yayın organı İşçi Gençlik üzerine karar tasarısından

MİB faşizme, emperyalizme, tekellere ve sömürgecilğe karşı savaşta oportünizme başkaldırarak devrimci kavga Lenincilerin yanında yer aldı. Her türlü yalpalamaya, kararsızlığa, döneklığe karşı, örgütümüz Leninizmin kızıl sancağını onurla taşımıştır ve taşımaya kararlıdır.

(...)

Bu çalışmada yorulanları, kararsızları, proletaryanın çelik disiplinine uymayanları, özveriden yoksun korkakları saflarımızdan temizleyerek birliğimizi pekiştirmek zorundayız.

Kadın sorunu üzerine karar tasarısından

Önüne devrim perspektifini koyan bir hareket kadınları devrimci saflara kazanmak

zorundadır. Çünkü dünyanın hiçbir yerinde devrim, kadınların katılımı olmadan başarılamamıştır. “Kadının gerçek kurtuluşu komünizmdir” belgisini emekçi kadınların bilincine çıkarmak gerekir.

**İŞÇİNİN SESİ
3.CİLDİ ÇIKTI
130-200 sayılar**

**Merkez organımız
İşçinin Sesi
Türkiye işçi sınıfının
sesidir.**

**Fiyatı:10 pound
İsteme adresi:
29 Parkfield Street,
London N1**

ANAMA MEKTUP

Gündoğan

Anacığım
Kutsaldın
beni doğurduğun,
aksütünle doyurduğun için.
Zaman geçtikçe üstümüzden
sen ihtiyarlamaya yol alıp
ben gençleşmeye başlarken
işte o dönemlerde
ailede kopmaya başlamıştı kıyamet.
Bilmem hatırlar mısın?
geldiğinde başkente
gecekondu telaşımız vardı bir
bir de iş.
On saat çalışma karşılığım
kırkbeş liraydı maaş.
Ya sen
doktorun hastahanesi derlerdi
çamaşır yıkardın orda oniki saat.
Köyden biriktirip getirdiğin ölü güç,
buğulanıp akardı bedeninden.
Oflardın derinden
yoktu bir çıkar yol.
İşyan ederdik karşılıklı
haşlardın beni bir güzel
rahatlardık ikimiz.
Derken bir Almanya furyası çıktı.
gittin sen
ben de sopadan kurtulup okula.
Sen, metropolde ezilmeyi tadarken
ben düzene isyanı öğrendim.
Sen bir metropolden diğerine göçe hazırlanırken
ben sınıf kardeşlerimin yanında emekliyordum.
İstemediler yürüyem
istememezler, istemeyecekler
yürümek isteyen kim olursa
düşürürlerse pençelerine
bağırırlar gece gündüz, günlerce.
Hani senin çalıştığın doktorun hastahanesi vardı ya
karşısında benim okulum vardı.
Orası MİT binası olmuş.
Gelir miydi aklına
senin alın teri döktüğün o bodrum kat
işçi çocuklarının çığlıkları
ve de yanık et kokuları ile dolacak.
Sanıyorum dargındık biraz
ikinci metropole göçtüğünde
fakat döndüğünde izine
tuhafına gitmişti topallamam.
Ne sen eskisi kadar sinirli
ne de ben eskisi kadar çocuktum.

Politik yaşantımız
tuhafına gitmemişti oysa
hatta yakın davrandığını hissediyordum bize
uzun sürmedi birlikteliğimiz
uğurlarken seni metropole
ağlarken bile
anlam vermeye çalışıyordun bize.
Eşdeğerdi yaşantımız
ve hedefimiz birdi
sen metropolün birinde işçi
ben metropolün birinde politik sığınmacı
ikimizin çaldığı türkü aynı
memleketimi seviyorum.
Yaşıyoruz anacığım
ve sürüyor yaşam.
Diyorsun ki mektubunda
“Ne cumartemiz kaldı ne pazarımız”
Öyle olacak
çıkacaksın mutfak zindanından
sınıf kardeşlerinin içinde
hamur gibi yoğrulurken
enternasyonal türkünü söyleyerek
pankart sopalarına yapışacaksınız
yürüyeceksin Sidney alanlarında
ben de dünyanın öbür ucundayım
Hamburg alanlarındayım
gelinin Duisburg’da
yoldaşlarımız Londra alanlarında
sınıf kardeşlerimiz dünyanın her yanında
haykırıyorlar
FAŞİZMİ KAHREDECEĞİZ!
YAŞASIN SOSYALİZM!
YAŞASIN PROLETARYA ENTERNASYONALİZMİ!
Yürüyoruz ölüyoruz bağımsızlığımız için
bu yolda şehitler sancağımız
kalanlar ordumuzdur.
Yoktur proletaryanın vatani
nerede sömürülürse orada bağırır
bağırın alanlarda, bağırın
kızlarla, damatlarla, torunlarla,
ve sınıf kardeşlerinle
LONG LIVE SOCIALISM!
Bağırıyoruz
gelininle, torununla
ve sınıf kardeşlerinle
ES LEBE SOZIALISMUS!
ve bağırıyor ülkemizde zindanlarda
sınıf kardeşlerimiz, yoldaşlarımız

KAHROLSUN FAŞİZM — YAŞASIN SOSYALİZM!

YAŞAYAN SOSYALİZM

Yaşayan Sosyalizm'in İngilizcesi çıktı.

Kitabın hem Türkçesi, hem İngilizcesi büyük ilgi gördü, görüyor. Bu ilgi boşuna değildir.

Bugün Sovyetler Birliği hakkında okumak, öğrenmek isteyenler iki seçenekle karşı karşıya kalmışlardır: Biri, resmi iyimserlikle toz pembe tablolar çizen, ötekisi ise sağlı, 'sol'lu çeşitli görünümelerde Sovyetler'i karalayan yayınlar. Bu ikisi de gerçeği yansıtmıyor ve haberleşmenin, bilgi yayılımının oldukça geliştiği günümüzde, artık okuyucuyu doyurmuyor. Eksikliği fazlasıyla Sovyetler Birliği'ni doğru değerlendiren yayınlara susamışlık vardır. İşte *Yaşayan Sosyalizm* bu susamışlığı giderdiği için büyük ilgi görmektedir.

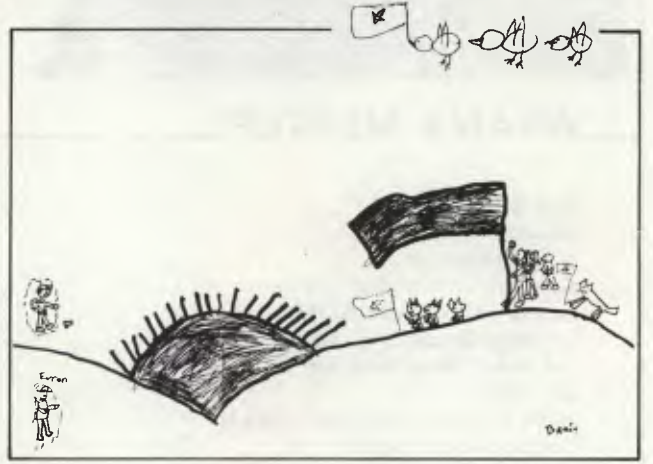

Türkiye devrimci hareketi açısından *Yaşayan Sosyalizm*, "başka bir ülkeye" ya da bizim devrimimizin uzak geleceğine ilişkin bir kitap değildir. Dünya devrimci merkezi Sovyetler Birliği, her yönüyle tüm dünya devrim hareketini bu arada Türkiye devrimci hareketini doğrudan ilgilendirmektedir.

Kitap bugünümüze ışık tutmaktadır. Ve bunu yaparken, övgüsünde şakşakçılığa kaçmayan, yermesinde düşmanlığa kaymayan tutumuyla yoldaşça eleştiriye de parlak bir örnek oluşturmaktadır.

Tüm yoldaşlarımız, bütün parti örgütleri kitabın Türkçe ve İngilizcesinin yaygın dağıtımını örgütlemeli, bundan daha önemlisi kitap üzerinde yoğun eğitim yapmalıdırlar.

Aşağıdaki resimleri, komünist bir ailenin 7 yaşındaki çocuğu yaptı. Faşist diktatörlüğü yıkmaya zorunluluğu, güçlü bir istem olarak çocuklarımızın dünyasına da yansıyor. Ama bunu gerçekleştirme işini biz onlara bırakmayacağız. Onlara sosyalizm kuruculuğunu emanet edeceğiz.

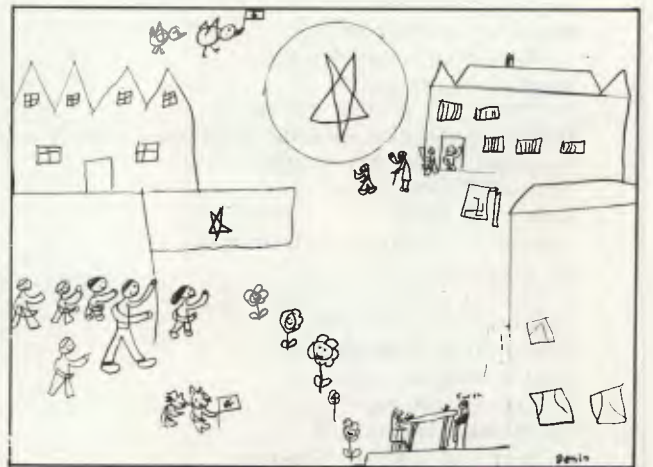
ÇOCUK GÖZÜYLE

Yukarıdaki çizim:

İşçiler kızıl bayraklarıyla, çıkmışlar, tüm halkı, bu arada kuşlarıyla, kedileriyle, güneşle tüm doğayı yanlarına almışlar. Bunu gören Evren ve faşistler korkudan titremeye başlamışlar. Evren'in ve faşistin çevresindeki kesik çizgiler korkudan titremek anlamına geliyormuş. Faşist korkudan silahını da düşürmüştü!

Aşağıdaki çizim:

Faşist diktatörlük halktan o kadar soyutlanmış ki, Evren olağan günlük yaşantısını sürdürdüredursun, işçilerin önderliğinde devrim başlamış. Fabrikalardan işçiler kızıl bayraklarıyla sokaqlara akmışlar. Devrimci tutuklular hapishanelerde başkaldırmışlar, hapishane bahçelerindeki Nazi bayraklarını kırıp atmışlar. Doğa da devrim saflarında yer almış. Çiçekler, kızıl bayraklarıyla kuşlar, kediler, hep devrime katılmışlar. Güneşin ortasında da koca bir kızıl yıldız belirmiş ve tüm dünyaya devrimi müjdelemiş.

Devrimci durumda doğmuş, grevlerde, gösterilerde büyümüş bir çocuk, şu anda açıktan yansımaya da, işçi sınıfının gücünü biliyor, görüyor ve faşist diktatörlüğü doğaya, çiçeklere kuşlara bile aykırı buluyor.